

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, KOVAS — MARCH 15, 1985

Nr. 52

Aušra Nr. 41(81)

Už didžiuosius idealus

(Tęsinys)

III.

Kražių kankinys kun. Stanislovas Rimkus

1983 m. rugpjūčio 21 d. šv. Roko šventės dalyviai, minėdami prieš 90 metų didvyriškai kritusius Kražių bažnyčios ginejus-kankinius, kartu tylomis — in pectore — prisiminė prieš 40 metų kankinio mirtimi Gulage mirusį Kražių vikarą kun. Stanislovą Rimkų.

Jo vardas Lietuvos kankinių martirologijoje liko mažai pastebėtas tarpe begalinės eilės kitų Tėvynės kankinių, nekaltų aukų, žuvusių šio amžiaus 5-ame dešimtmetyje tirono Stalino ir jo garbintojų genocidinės mašinos nasruose. Nors ir labai sunkiomis pavergtos tautos sąlygomis, auringu dešimtmėčių laiko dulkės dar nepajėgė užmaršties kapuose palaidoti šio švento Žemaičių sūnaus atminimo. Ši asmenybė negali būti pamiršta. Jo artimieji per dešimtmečius iki šiandien išlaikė gyvą atsiminimą apie švento, uolius kunigo gyvenimą, darbus, surinko šimtus lapų archyvinį duomenų. Štai jų žiupsnelis.

Kun. Stanislovas kunigavo tik 4 metus (Kražių vikaras 1936-1940 m.). Tačiau per tokį trumpą laiką jis Bažnyčios, Tėvynės gerovei yra daug davęs. Po trumpos heroiška šventos veiklos jaunojo kuni-

go aukos kelias sužydėjo kankinystės žiedais. Neatsitiktinai jam teko kankinio vainikas. Tik už šventą gyvenimą, už didelį pasiaukojimą Bažnyčiai ir Tėvynei jis tapo Bažnyčios ir Tėvynės prieš pirmąją auką 1940 metais.

Komunistų areštuotas, kunigas po dviejų metų kančių Gulage buvo numarintas badų (1942 m.). Vertas dėmesio jo pasiaukojamo gyvenimo ir darbų pavyzdys, jo kova už aukštuosius idealus, jo siekimas „Viską atnaujinti Kristuje“.

Stasiukas gimė 1912 m. Žemaitijos užkampyje, 9 km nuo Kvedarnos, Prapynos kaime. Anksti (7 m.) neteko tėvo, bet turėjo kilnios sielos motiną — valstietę. Ji, likusi su 5 vaikais našlaičiais, tris jaunesnius su sunkiomis sąlygomis leido į mokyklą ir labai norėjo, kad bent vienas sūnus išeitų į kunigus. Stasiuką, Antaną ir Kristiną motina išvežė į Kvedarną mokyti. Kartu nuvežė ir ožką, kurios pienu jie maitinosi. Baigę pradinę mokyklą Kvedarėje, vaikai perkelti į Rietavo progimnaziją. Kadangi čia nebuvo dėstoma lotynų kalba, po 3 metų motina vaikus perkėlė į Šveškės gimnaziją. Čia dirbo kilnios sielos mokytojai — Ona Norušytė ir Jeronimas Sipavičius, turėję teigiamą įtaką dvasiniam jaunuolių brendimui — įkvėpė meilę gėrio ir grožio idealams.

(Bus daugiau)

Pavojus Libane amerikiečiams

Washingtonas. — Valstybės departamente rimtai svarstomas planas ištraukti iš Libano JAV diplomatus. Libano ambasada tas žinias paneigė, sakydama, kad ambasada atlieka pareigas nors ir sumažintomis jėgomis.

Libane yra apie 1,400 amerikiečių. Kai kurie turi dvigubą pilietybę, yra susirišę šeimų ryšiais su libaniečiais ir nenori išvažiuoti iš Libano. Grėsmė amerikiečiams vėl padidėjo, kai šį rytą musulmonų „Dievo partija“ paskelbė grasinimą keršyti Amerikai už Libano rezolucijos JT Saugumo Taryboje vetavimą.

Prezidento Reagano atsakymas derėtis su Palestinos Laisvinimo Organizacija sukėlė dar didesnius įtampimus. PLO veikėjas Jordane pasakė, kad situacija labai įtempta ir grėsminga.

Irakas naudoja nuodingas dujas

Teheranas. — Irano vyriausybė pasiskundė, kad Irako kariuomenė vėl panaudojo nuodingas dujas. Prieš metus toks skundas buvo tiriamas Jungtinių Tautų ekspertų komisijos ir buvo pripažinta, kad kai kurie Irano kareiviai mūšyje nukentėjo nuo garstyčių dujų ir nervus žalojančių „tabun“ dujų. Dabar Iranas tvirtina, kad Irako artilerijos vienetams, kai kurieose fronto vietose paskleidžia nuodingas dujas.

Mūšiai pagyvėjo ne tik ore, bet ir žemėje. Pirmadienį

Iranas pradėjo naują ofensyvą. Mūšiuose, Irano žiniomis, žuvo 700 Irako kareivių, tačiau aviacijos puolimai Irane užmušė daugiau 1,000 civilių.

Irako kariuomenės komunikatai praneša apie mūšį rytinėje Tigro upės pusėje, kur mūšio laukas nuklotas „tūkstančių iraniečių kūnais“.

Iranas pasigyrė numušęs keturis Irako malūnsparnius. Jungtinėse Tautose Irakas pasiskundė, kad Iranas tęsia savo agresiją prieš Iraką ir pareikalavo, kad JT sekretorius imtųsi žygių sustabdyti Irano puolimus. Irano užsienio reikalų viceministeris pareiškė JT sekretoriui, kad jis turi sustabdyti Iraką, neleisti jam naudoti nuodingųjų dujų, nes kitaip ir Iranas pradės tuos ginklus naudoti.

Pasmerkė Europos padalinimą

Strasburgas. — Dvieju krikščionių demokratų deputatų — Otto von Habsburgo ir italo Gustavo Selva iniciatyva, Europos Parlamentas Strasburge Jaltos susitarimų keturiasdešimtųjų metų progą pasmerkė Europos padalinimą. Otto von Habsburgas, atmesdamas komunistų deputatų tvirtinimus, kad dėl dabartinio Europos padalinimo yra kaltas vien tik hitlerinis fašizmas, pažymėjo, kad Antrajam pasauliniam karui baigiantis Sovietų Sąjunga okupavo pusę Europos ir iš jos nebeapsitraukė. Abejingumas diktatūrų ekstremizmui, kalbėjo Habsburgas, jau kartą buvo privedęs Europą prie bedugnės

Trys svarbiausieji Kremliaus vadai po Konstantino Černenos laidotuvių trumpai pasitarė prieš svečių priėmimą Kremliaus rūmuose. Iš kairės: premjeras Nikolai Tichonov, užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko ir naujasis komunistų partijos generalinis sekretorius Michail Gorbaciov.

Gulago vergai sveikina Reaganą

Iš Sovietų Sąjungos priverčiamųjų darbų legario Vakarų neseniai pasiekė reikšmingas dokumentas: tai sveikinimas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui Reagan, kurį jo perrinkimo progą iš Baraševio versų stovyklos Mordovijoje atsuntė dešimt moterų politinių kalinių. Sveikinimas parašytas mikroskopinėmis raidėmis ant gabalėlio siauro popieriaus. Jame rašoma: „Mes, moterys, politinės Sovietų Sąjungos kalinės, sveikiname Jus su išrinkimu Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu. Mes su viltimi žvelgiame į Jūsų kraštą, einantį laisvės ir žmogaus teisių gerbimo keliu. Linkime Jums sėkmės šiame kelyje“.

Pažymėtina, kad sveikinimą pasirašiusių dešimties moterų-belaisvių tarpe yra ir dvi lietuvės — Edita Abrutienė ir Jadvyga Bieliauskienė. Edita Abrutienė, Vito Abručio žmona, drauge su vyru yra už atsakiusi savietų pilietybės ir įteikusi prašymą emigruoti į Jungtines Amerikos Valstijas. Ji buvo suimta ir nuteista 1982 m. ketverius metus kalėti ir dar keliam metams tremties. Jos vyras Vitas Abrutis buvo taip pat suimtas už susitikimą Maskvoje su užsienio žurnalistais. 1952 m. dar būdamas jaunuoliu, jis buvo įtariamas iškėlus Lietuvos trispalvę ant vienos mokyklos namų. Jadvyga Bieliauskienė buvo areštuota ir nuteista už

krašto. Šią pamoką reikėtų prisiminti dabar, kai Europai vėl gresia diktatūra iš Rytų. Dabar nėra sunku, toliau pažymėjo deputatas, drąsiai visas kaltes suvesti ant mirusių diktatorių, nutylint sovietinės diktatūros nusikaltimus. Italas Gustavo Selva, iš savo pusės, griežtai pasmerkė Vokietijos padalinimą, taip pat po karo įvykdytus masinius vokiečių perkeldinimus. Britų konservatorius lordas Bethell ir prancūzų liberalų partijos deputatė Simone Veil paragino Sovietų Sąjungą leisti praveisti kraštuose už geležinės uždangos laisvus rinkimus, suderinami su Jaltos konferencijoje prisiimtu įsipareigojimu.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Viceprezidentas Bush 85 minutes kalbėjosi su naujuoju Kremliaus vadu Gorbaciovu. Bush pasakė esąs padaręs kinų vadus nuo 1949 m. Jo vizito progą pasirašyti sutartys numato ekonominę bendradarbiavimą. Kinijos prezidentas Li Xiannian pažadėjo didinti spaudimą Vietnamui.

— Viceprezidentas Bush iš Černenos laidotuvių išvyko į Grenadą, Braziliją ir Hondurą. Namų jis grįš šeštadienį. Viceprezidentas atstovavo Amerikai ir Brežnevo laidotuviuose 1982 lapkričio mėn. bei Andropovo — 1984 vasario mėn. Bush Maskvoje dar buvo susitikęs su Vakarų Vokietijos kancleriu Kohl, Indijos premjeru Gandhi, Pakistano prezidentu Zia, su britų premjere Thatcher ir japonų premjeru Nakasone.

— Šiaurinė Karolinų nukritę armijos helikopteris, užsimušė 12 kareivių, jų tarpe aštuoni parašiutininkai. — Kandoje lankosi Izraelio užsienio reikalų ministeris Y. Shamir.

— Izraelio karo lėktuvai puolė palestiniečių partizanų bazę Sirijos okupuotoje Libano teritorijoje, šešios mylios nuo Sirijos sienos.

— Libano falangistų maištininkų grupė užėmė svarbius uostus Byblos ir Junije. Sakoma, kad sukilėlių vadovas Samir Geagea turi artimus ryšius su Izraeliu.

— JAV vyriausybė pakartotinai pasiūlė Kongresui įvesti naują atlyginimo minimumo normą jaunimui. Siūloma darbininkams tarp 16 ir 19 metų amžiaus mokėti į valandą 2,5 dol. Dabar visiems darbininkams minimumas yra 3,35 dol. už val. Darbininkų unijos, kurioms pritaria ir juodųjų organizacijos, priešinosi minimumo sumažinimui, bijodamos, kad jį priėmus, darbdaviai ieškos jaunų darbininkų ir tuo padidins bedarbių skaičių.

— Komentatoriai svarsto, kodėl Kubos Fidel Castro nedalyvavo Černenos laidotuviuose. Sakoma, kad jis rodo savo nepasitenkinimą sovietų ekonomines paramos programai. Jis norėjęs didesnę paramos iš Maskvos, tačiau ta atsakiusi, kad 4 bil. dol. per metus yra viskas, ką Maskva gali duoti.

— Izraelio parlamentas atmetė opozicijos siūlymą, kad greičiausiai išvežti kariuomenės iš Libano. Bus laikomasi anksčiau paskelbto atsitraukimo plano, paskelbė vyriausybė.

Egiptas perša derybas su P.L.O.

Washingtonas. — Egipto prezidentas Mubarakas baigė savo penkių dienų vizitą Washingtone apeliuodamas į Amerikos visuomenę. Savo Spaudos klube pasakytoje kalboje Mubarakas ragino Amerikos vyriausybę aktyviau imtis taikos žygių. Jis ragino pripažinti PLO organizaciją ir palestiniečių teisę į laisvą apsisprendimą.

Egiptas prašė prezidentą Reaganą pakviesti į Washingtoną Jordano-PLO delegaciją, jos išklausti, su ja pasitarti, tačiau prezidentas tą siūlymą mandagiai atmetė. Mubarakas korespondentams nurodė, kad svarbiai galybei, kaip Amerika, nereikėtų lankyti, kol kiti susitars ir tada įsijungti į taikos procesą, bet reikėtų imtis iniciatyvos ir padėti atskiroms šalims susitarti. Mubarakas prabėrė, kad PLO vadas Arafatas nėra teroristas, bet nuosirdžiai siekia taikos.

Libane suskilo krikščionių jėgos

Beirutas. — Libano nemaža problema yra jo gyventojų susiskaldymas į tautines grupes, kurios dažnai tarpusavy kovoją. Naujasis skilimas šią savaitę įvyko krikščionių falangistų partijoje. Šiaurinio Libano falangistų kariuomenės vadovas Samir Geagea užėmė Libano Jėgų radijo stotį ir paskelbė, kad jo vadovaujami daliniai nepatenkinti prezidento Gemayelio politika, jo vadinė jį ir Siriją ir jo nuolaidomis musulmonams. Jo kariuomenė užėmė vieškelio iš Beiruto į Tripolį kryžkelę, išstatė ten sargybas. Įvyko kovų tarp krikščionių dalinių, vienas kareivis žuvo. Krikščioniškame Beirute uždarytos mokyklos, parduotuvės. Geagea jėgos turi nemažai

Kambodija lieka dėmesio centre

Bangkokas. — Pietryčių Azijoje vėl iškilo Kambodijos klausimas. Kovo mėnesį Vietnamo kariuomenė Kambodijoje baigė didžiulę savo ofensyvą prieš opozicijos partizanų. Vietnamiečiai vieną po kitos užėmė Pol Poto Raudonųjų Kmerų stovyklas, išvaikė nacionalisto Son Sann'o partizanų ir pagaliau užėmė ant aukšto kalno įsistiprinusių princo Sihanouko šalininkų tvirtovę. Šie mūšiai privedė prie kruvinių susirėmimų. Tailandijos armija, kaimyninė Tailandijoje prigludę daug iš mūšio pasitraukusių partizanų, kuriuos besivydami vietnamiečiai peržengė sieną. Tailandija įspėjo, kad jei gresia didžiulė Vietnamo grėsmė, pentagonas atsilieps įsakydamas pagreitinti Tailandijai artilerijos pabūklų, amunicijos ir šarvuotųjų siuntas.

Kinija, kuri ginklais ir lėšomis palaiko Kambodijos opozicijos grupes, sustiprino spaudimą Vietnamui, išplėtė artilerijos apšaudymus šiauriniame Vietname. Kinijos prezidentas pirmadienį atvyko į Tailandiją, kurioje nėra buvęs joks svarbesnis kinų vadus nuo 1949 m. Jo vizito progą pasirašyti sutartys numato ekonominę bendradarbiavimą. Kinijos prezidentas Li Xiannian pažadėjo didinti spaudimą Vietnamui.

Vietnamo kariuomenės laimėjimai nesustabdė parti-

Prezidentas bara lėšų švaistytojus

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas pikta kritiškai Senato biudžeto komitetą, kuris 17-4 balsais atsisakė patvirtinti biudžetę vyriausybės siūlomus lėšų socialinėms programoms apkarpymus. Komitetas sulaužė savo pažadus ir įspareigojimus, pasakė prezidentas. Dar daugiau senatoriai siūlo padidinti pajamų mokesčius. To prezidentas niekad neleis. Jis pasakė, kad jį plunksna pastrinta ir paruošta veto parašai, ką prezidentas su malonumu padarysias.

Senato komitetas pasiūlė nubraukti apie 11 bil. dol. nuo gynybos reikalams prašomų sumų ir paskyrė du trečdalius daugiau lėšų, negu prezidentas prašė, naminėms programoms.

Prezidentas Reaganas pasakė, kad ekonomija auga, tačiau joks augimas negali būti greitesnis už Kongreso pasirašymą ant čekio. Kongreso nariai vis dar negali atsakyti žmonių pinigų švaistymo, pasakė prezidentas.

— Komentatoriai svarsto, kodėl Kubos Fidel Castro nedalyvavo Černenos laidotuviuose. Sakoma, kad jis rodo savo nepasitenkinimą sovietų ekonomines paramos programai. Jis norėjęs didesnę paramos iš Maskvos, tačiau ta atsakiusi, kad 4 bil. dol. per metus yra viskas, ką Maskva gali duoti.

— Izraelio parlamentas atmetė opozicijos siūlymą, kad greičiausiai išvežti kariuomenės iš Libano. Bus laikomasi anksčiau paskelbto atsitraukimo plano, paskelbė vyriausybė.

zantinio karo, tačiau daug partizanų žuvo, kiti, patekę į Tailandiją, nelabai norės vėl grįžti į džungles tęsti pasipriešinimo prieš Vietnamo pastatytą kambodiečių režimo jėgas. Kambodijoje baigiasi jau šeštoji vietnamiečių ofensyva. Greit prasidės mansono liūtys, kurių metu partizanai padaro vietnamiečiams daugiausia nuostolių, nes Vietnamo šarvuotieji ir sunkieji artilerijos pabūklai nebegali judėti. Karas Kambodijoje nesibaigė, tačiau opozicijos grupės gavo skaudų moralinį pralaimėjimą.

JAV ir Kinijos pando šaltai vertinti padėtį Kambodijoje. Valstybės departamento sekretoriaus asistentas Paul Wolfowitz pasakė Pekine, kad partizanų pralaimėjimai Kambodijoje nereiškia partizaninio karo galo. Jis pridėjo, kad JAV kongrese abi partijos palaiko Kambodijos rezistenciją, išskyrus vieną tos rezistencijos dalį — Raudonuosius Kmerus, vadovaujamus Pol Poto.

Partizanų stovyklų sudaužymas gerokai pakėlė nuotainas Vietname. Prieš savaitę Vietname lankėsi Australijos užsienio reikalų ministeris William Hayden. Jis sužinojo iš Vietnamo vyriausybės narių, kad Kambodijos vyriausybė vėl siūlo visiems opozicijos kovotojams ir jų politiniams vadams užbaigti pasipriešinimą, grįžti į Phnom Penhą ir padėti atstatyti naują, demokratinę Kambodiją. Pasiūlyme duodama sugrįžimo data — 1987 m. Iki to laiko partizaninis karas bus užbaigtas, tvirtina Hanojus vadai. Vietnamo kariuomenėi duodami dar du metai nugalėti partizanus, kovos vyks dar dvi sausas vasaras.

Australas ministeris derėjosi su Vietnamo premjeru Van Dong, su užsienio reikalų ministru Co Thach ir net su Kambodijos režimo užsienio reikalų ministru Hun Sen, kuris specialiai atvyko į Ho Chi Minh miestą (buvusį Saigoną) pasimatyti su Australijos valdžios nariu.

Visi Vietnamo ir Kambodijos marionetinio režimo atstovai prabėrė, kad amnestija ir kvietimas sugrįžti neliečia pagrindinių Raudonųjų Kmerų vadų: Pol Poto ir Ieng Sary. Jie du už akių yra nuteisti mirti už Kambodijoje vykdytą genocidą. Kambodijoje jiems vietos nėra. Būsimuose rinkimuose opozicijos vadai galėsia kandidatuoti kaip nepartiniai. Pagrindinė partija būsianti Kmerų Liaudies Revoliucinė partija, kuri, sukurta Vietnamo, dabar valdo Kambodiją. Iki 1987 m. vietnamiečiai galės pasitraukti iš Kambodijos ir saugumą ten prižiūrės pati Phnom Penho valdžia, pasakė Hanojus vyriausybė.

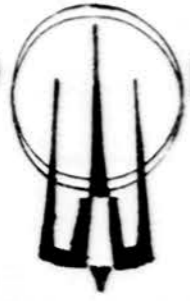
KALENDORIUS

Kovo 15 d.: Longinas, Liudvika, Tautas, Gunta.
Kovo 16 d.: Dionyzas, Euzebija, Vaidotas, Vilija.

ORAS

Saulė teka 6:05, leidžiasi 5:56.
Saulėta, temperatūra diena 45 l., naktį 30 l.

SPORTO APŽVALGA

„ŽALGIRIS“ NUGALĖTOJAS

Telegrama iš ok. Lietuvos pranešama, kad Kauno „Žalgiris“ tapo Sovietų Sąjungos krepšinio čempionu. Šiemet jau trečiometis iš eilės buvo kovojama dėl šio titulo ir aukso medalių. 1983 ir 1984 metais, kovoje su garsiaja Sovietų kariuomenės komanda — Maskvos CASK (sudaryta iš įvairių tautybių kariuomenės paauktų geriausių krepšininkų), „Žalgiris“ pralaimėjo labai nedideliu skirtumu. 1984 metais šis skirtumas buvo vos vienu tašku, deka, teko tenkintis antrąja vieta.

Šiemet Maskvoje įvykusiose preliminarinėse rungtynėse laimėjo „Žalgiris“, apie tai rašėme „Sporto apžvalgos“ š.m. kovo 1 d. laidoje. Vėliau, žaidžiant Maskvoje, „Žalgiris“, pirmajame susitikime dėl čempionato,

pralaimėjo Maskvos CASK. Sekusios dvi rungtynės vyko Kaune kovo 9 ir 10 dienomis. Abejas rungtynes namie laimėjo „Žalgiris“. Šeštadienio rungtynes — 86:71 pasekme, o sekmadienį lemiamasis — 77:75.

Išsipildė netik „Žalgirio“ žaidėjų, bet visos ok. Lietuvos iš išeivijos lietuvių lūkesčiai — „Žalgiris“ tapo aukso medaliais apdovanojamu laimėtoju, ko taip stropiai nenorėjo „didysis brolis“.

„Žalgiris“ pirmąją ir pirmenybę dėl Europos taurės. Lemiamos rungtynės įvyks kovo 19 d. Grenoblyje, Prancūzijoje, kur „Žalgiris“ kovos prieš stiprią ispanų Barcelonos komandą. Išvermingiesiems „Žalgirio“ vyrams linkime pergalės ir šiose žaidynėse.

Golfas Californijoje

Californijos Lietuvių Golfo klubo žiemos turnyras praėjo entuziastingai ir buvo vispusiškai pasisekęs. Nežūrint neįprastai vėjuotos dienos, rezultatai buvo labai gausūs.

Turnyras įvyko Knollwood golfo klubo aikštėse, Granada Hills, Los Angeles priemiestio kalvose.

Vyrų (low gross) grupėje pirmą vietą laimėjo Linas Radys (87), antroje vietoje — Paulius Aras (88) ir trečiuoju — Arūnas Barkus (90).

Moterų — pirmoji Stasė Besperaitienė, antroji Rūta Ariėnė ir trečioji — Velta Užkuraitienė.

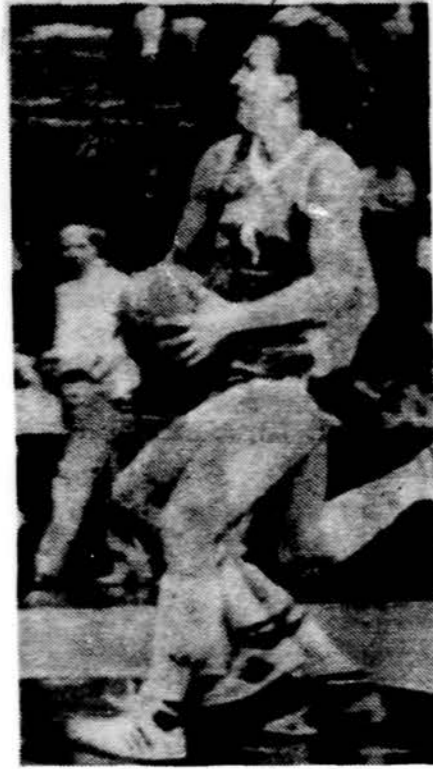
Vyrų (low net) buvo tokia eilutė: Paulius Aras, Vincas Besperaitis, Arūnas Barkus, Vincas Bernota, Edis Kybartas, Juozas Spreinaitis, Jonas Venckus, Linas Baškauskas, Linas Radys.

Po turnyro buvo maloniai pavakarieniama, išdalintos dovanos, susipažinta su naujais nariais.

Pažymėtina, kad klubas auga naujais, jaunesniosios generacijos nariais, kurie perima klubo vadovavimą, tuo užtikrindami ilgą šio klubo veiklos tęstinumą.

1985-ųjų metams klubo valdybą sudaro: Vincas Bernota — pirmininkas, Arūnas Barkus ir Kęstutis Kavėckas — vicepirmininkai, Paulius Aras — išdalininkas, Vytautas Plukas — sekretorius ir Algis Aras — narys.

VRP

Ramunė Sidlauskaitė, pasižymėjusi ok. Lietuvos krepšininke, Sovietų Sąjungos moterų krepšinio rinktinės narė.

ŠALFAS ŽAIDYNĖS

Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Sąjungos — sporto šventė — žaidynės vyks Detroito, balandžio 12-14 dienomis.

Žaidynių organizavimu ir visa svečių globa rūpinasi — Detroito Sporto klubas „Kovas“ vadovybė. „Kovu“ šiuo metu vadovauja — visuomenininkas Algis Rugienius. Ta proga bus išleistas — specialus leidinys, kurį redaguoja — Liūda Rugienienė.

Sporto žaidynės visada sutraukia daug jaunimo iš įvairių Amerikos lietuviškų teikinių. Tikiu, detroitiečiai pasistengs juos gražiai priimti.

j.u.

Detroito sporto klubo „Kovas“ vadovai aptaria balandžio 12-14 d. Detroito vyksiančių Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto žaidynių pravedimą. I eil. iš k.: Vytautas Bauks, Vytautas Petrusis, Narimantas Udrys, Viktoras Memėnas, Robertas Janukaitis ir Stasys Klimas. Stovi Algis Rugienius — klubo pirmininkas ir Andrius Butkūnas.

Nuotr. J. Urbono

Futbolas svetur

EUROPOS TAURĖS VARŽYBOS

Europoje, po ilgesnės pertraukos, vėl prasidėjo tarpklubinės komandinės varžybos dėl visų trijų Europos taurių.

Meistrų taurės ketvirtio finalinėse žaidžia: Austrija — FC Liverpool; Turino „Juventus“ — Pragos „Sparta“; Bordeaux (prancūzai) — Dnjepropetrovsk; Goeteborg (švedai) — Athenų „Panath“. Iš jų žymesni favoritai — Turino „Juventus“ ir FC Liverpool.

Taurės laimėtojų ketvirtio finalinėse žaidžia: FC Everton — Fortuna Sittard (olandai); Muencheno „Bayern“ — AS Roma; FC Larissa (graikai) — Maskvos „Dinamo“; Dresdeno „Dynamo“ — Rapid Wien. Iš jų žymesni favoritai tai AS Roma ir FC Everton.

Dėl UEFA tautės ketvirtio finalinėse žaidžia: Tottenham — Real Madrid; Milano „Inter“ — FC Koeln; Manchester Utd — Videoton (vengrai); Sarajevo — Minsko „Dynamo“. Iš jų žymesni favoritai yra Milano „Inter“ ir Tottenham.

Futbolo klubams, mokantiems milijonus talentingiems svetimšaliams žaidėjams, tai apsimoka nes tokio būdu pritraukiama daugiau vietinių žiūrovų. Tokie minias sutraukiantys žaidėjai dabar yra Maradona, Platini, Rummenigge, Falcao, Junior, Zico, Briegel Larsen, Francis ir kt.

Ketvirtio finalinėse komandiniu atžvilgiu Turino „Juventus“ — (Platini, Boniek) Milano „Inter“ — (Rummenigge, Brady), AS Roma — (Falcao, Cerezo) ir t.t. Šiuo metu priekini pasistumėti daugiau galimybių turi gausios samdytais talentais italų komandos ir anglai.

Vokiečiai ketvirtio finalinėse italams bus kietas rėšutas, nes abiejų jėgos panašaus pajėgumo. Vokiečių futbolas šiuo metu pergyvena krizę.

Dalina statistika rodo, kad tarpklubinėse komandinėse varžybose dėl Europos taurių italai laimėjo 27 rungtynes prieš vokiečius; vokiečiai 25 prieš italus ir 15 kartų rungtynes baigėsi lygiosiomis. Į šią daliną statistiką įeina tik AS Roma ir Milano „Inter“ rungtynės prieš vokiečių komandas bei Muencheno „Bayern“ su FC Koeln prieš italų komandas, nuo pat pradžios šių Europos taurių varžybų įkūrimo. Šios, čia minimos futbolo komandos ir dabar, ketvirtio finalinėse, varžysis tarp savęs (italai prieš vokiečius).

IŠ PASAULINIŲ KVALIFIKACINIŲ VARŽYBŲ

Pirmoje Europos grupėje Graikija įveikė Albaniją 2-0. Čia kraštai šiuo metu susi-

Argentinetis Diego Maradona (FC Neapolis) yra šiuo metu pasaulyje brangiausiai apmokamas futbolo žaidėjas.

skirsto: Lenkija, Belgija, Graikija ir Albanija.

Trečioje Europos grupėje — Š. Airija namuose pralaimėjo Anglijai tik 0-1. Anglija, po ankstyvesnio triuškinančio laimėjimo prieš Turkiją ir reporterių išsukiančių straipsnių: „England on the March again“, dabar pasirodė tik vidutiniškai, rungtynes prieš Š. Airiją laimėdama. Šioje grupėje kraštai susiskirsto: Anglija, Š. Airija, Suomija, Rumunija ir Turkija.

Penktoje grupėje Olandija lengvai įveikė Kyprą net 7-1. Čia kraštai išsirikuoja: Vengrija, Austrija, Olandija ir Kyprai. Yra galimybė, kad Olandija, du kartus Pasaulio futbolo vicemeistras, gali nebe patekti į 1986 m. Meksikoje vyksiančias Pasaulines pirmenybes.

Septintoje Europos grupėje Ispanija netikėtai įveikė daug žadančią Skotiją 1-0. Čia kraštai pasiskirsto: Skotija, Ispanija, Islandija ir Wales.

Š. Amerikos ir Vidurinės Amerikos kraštų pirmoje grupėje (antrame rate) El Salvadoras įveikė Surinam 3-0 ir 3-0. Čia kraštai susiskirsto: El Salvadoras, Honduras (dar nežaidė) ir Surinam.

Azijos skirtingose grupėse P. Korėja įveikė Nepalį 2-0 ir Kiniją — Brunei 4-0. Šiuo laimėjimu Kinija pirmąją savo grupėje.

Visos (24) jau kvalifikavusios valstybės š.m. gruodžio 15 d. bus suskirstytos į grupes baiginiams ratams (ar ratui), kurių rungtynės įvyks 1986 metais Meksikoje. Šių baiginių ratų rungtynių tikslu data dar nenustatyta.

V. Kriškėnas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuinteresuoti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlyto adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00.

• Redakcija straipsnius taisyso naužiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišiučiamos gavus prašymą.

Namy tel. 784-8674

ALGIMANTAS S. KERPĖ, M.D.

Vidaus ligų specialistas

Kalba lietuviškai

6374 N. Lincoln Ave.

Tel. 539-4145

4640 N. Marine Drive

Tel. 561-0756

Valandos pagal susitarimą

DR. ANTANAS PUSTELNIKAS

Specialybė vidaus ligos

6517 S. Kedzie Ave., Chicago

Tel. 925-9518

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building), Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-9004

Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9

antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINIŲ LIGŲ

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — 233-8553

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3921 W. 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS

Nechirurginis išsiplešusių venų

ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road Tel. 585-2802

Valandos pagal susitarimą:

Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-liance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas

3925 West 59th Street

Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.

nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val vak.

Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val. vak.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Californijos Lietuvių Golfo klubo žiemos turnyro dalyviai.

Nuotr. T. Balcho

Kai pamišusi laserio tūtelė

STUKTELI „NAUJIENOMS“ I...

„Iki šio meto atomas ir jo dalelytės buvo svarbiausioji jėga ne tik pramonėje, bet ir žmogaus laisvės bei pavergimo problema. Visi turėjome arčiau susipažinti su atomo galia. Mes atomo nematom, jo dalelyčių neįsivaizduojame, bet žinome, kad atomo galia yra nepaprastai didelė. Kai atomas pradeda sproginėti, nėra vietos nuo jo pasislėpti. Jis visus pasiveja, jeigu ne šiandien, tai už metų, dviejų ar dešimties, ir paguldo.“

Visi, kurie sekame spaudą ir paskaitome mokslininkų leidžiamus žurnalus, žinome, kad paskutiniuosius 3 ir 4 metais naujausias ir galingiausias yra laserio spindulys. Pirmą negu aptarsime jo galią ir reikšmę žmonių gyvenime, mums atrodo, kad turėtume susitarti, kaip naują spindulį ar jo spinduliuojamą turėtume vadinti laserio spinduliu, kirčiuodami pirmą šio žodžio skiemenį.

Amerikos mokslininkai daugiausia prisidėjo prie laserio suradimo, nustatė jo pajėgumą ir paskutiniuosius ketverius metus jis jau tiko praktiškame gyvenime. Tą spindulį naudoja įvairiems reikalams. Šiomis dienomis jau viešumon paskelbė apie įvairius laserio spindulius. Kaip savo laiką pastebėjo, išaiškino ir atomo dalelytes, taip ir šiandien jau kalba apie įvairius laserio spindulius ir jo dalelytes, turinčias skirtingus savumus.

Laserio spindulį amerikiečiai rašo laser beam, bet vadina amerikietiška. Jie nesako „laser“, kaip lietuviai taip parašytą žodį ištaria, bet sako „leizer bym“. Lietuviškai išėitų „leizerio spindulys“. Lietuviškai „leizer“ nieko nereiškia, tokio žodžio nėra. Bet jei parašytume „Leizerio spindulys“, turėtume tokią Lietuvos piliečių vardą — Leizeris. Leizeris turi kelias prasmes, bet kažin ar tas Lietuvos pilietis norėtų, kad jo vardą būtų vadinami mirčių nešantieji ir biurius ligas gydantieji spinduliai. Jeigu jis protestuotų, tai turėtume kreipti į tai dėmesį. Geriau būtų, jei atkreiptum dėmesį dar prieš jo protestus.

Žinome, kad šiomis dienomis Chicagoje mirusiam dr. Juozui Jerome, be gydymo, Amerikos gydytojų draugija buvo uždėjusi labai atakingas pareigas. Jis privalejo prižiūrėti, kad vaistinėms parinktų tinkamus vardus vaistams. Angliškai tie vaistai galėjo gražiai vadintis, bet daktaras turėjo daboti, kad kitomis kalbomis tas vardas negražiai neskambėtų. Jeigu buvo įtarimas, tai daktaras uždrausdavo tą vardą vaistams naudoti. Jo sprendimas buvo galutinis. Galingiausias ir turtingiausias vaistų bendrovės negalėdavo to uždrausto vardo vaistams naudoti. Lietuviams būtų nesmagu, jeigu Leizerio vardu būtų vadinami mirčių ar didelį sproginimą sukeltantieji vaistai. Mums atrodo, kad mes „laserio“ spindulius turėtume vadinti laserio spinduliais, o ne Leizerio spinduliais.

Pastaraisiais metais laserio spinduliai tapo svarbesni negu atomo bombos, nes tie spinduliai gali sustabdyti atomo bombas. Jeigu, sakysim, Sovietų Sąjunga paleistų į Ameriką kelias atomo bombas, tai laserio spindulius kontroliuojantieji žmonės ar mašinos gali pasitikti į Ameriką skriejančias atomo bombas ir jas išsprogdinti. Laserio spinduliai neprasauna pro šalį. Jie kyla ir pastoja kelią skriejančiam pirmyn atomo bombai. Ne tik pastoja, bet ją paleičia ir išsprogdina. Sprogimas vyksta Atlanto padangėje.

Laserio spinduliai tokie greitai, kad jie suspėja pakilti ir pasitikti paleistą bombą. O

kai paleičia, tai atomo bomba sprogstą. Sovietų valdžia labai susirūpinusi tais spinduliais, nes jie niekais paverčia visas sovietų atomo bombas.

Matematikai apskaičiavo, kad jeigu rusai paleistų daug atomo bombų į Ameriką, tiktai penktadalis rusų paleistų bombų pasiektų Ameriką. Bet jos visos būtų niekais paverstos dar prieš pasiekdamos Ameriką.

Laserio spindulius išrado galvojančias modernios fizikos ir chemijos specialistas. Apie laserio spindulius jau anksčiau fizikai žinojo, bet nežinojo, kas tas laseris yra. Bet jaunam mokslininkui fizikui Peter L. Hagelstein, baigusiam fizikos-chemijos fakultetą Chicagoje ir pakviestam dirbti Kalifornijos Lavermore institute, pavyko tuos spindulius nustatyti.

Lavermore institute dirba daugiau negu šimtas jaunų fizikų. Fizikas Hagelstein paruošė laserio spinduliams tokį kelią, kad jie, stenedami, turėtų klausyti žmogaus nurodyto tiesaus kelio. Kiekvienas bandymas brangiai kainuoja. Reikia išleisti milijonus dolerių. Jaunas, linksmas, retais dantimis Hagelsteinas turėdavo aiškinti vyresniems, kodėl bandymą jis nori taip, o ne kitaip daryti. Jis turėdavo atsakyti akylams kritikams.

Iš Lavermore visi išvažiavo į Nevadą, kur išleido apie milijoną dolerių fiziko Hagelsteino bandymui. Visą reikalą sekė dr. Edward Teller, kuris daug prisidėjo prie atomo bombos pagaminimo. Jis atidžiai sekė 1981 m. Nevadoje daromus bandymus. Kada Hagelsteinas paleido nežinomus X-spindulius per paruoštus vamzdžius, pasigirdo nepaprastas ūžimas. Jaunas fizikas buvo labai patenkintas, nes visi specialistai girdėjo nepaprastą besiveržiančio spindulio „stenedimą“. Tai buvo pirmas kontroliuojamas laserio spindulys. Jis ėjo ten, kur fizikas Hagelstein jam nurodė.

Iš kontroliuojamų laserio spindulių atsirado ir „žvaigždžių karas“. „Žvaigždė“ pavadino nedidelį satelitą, turintį didelį ir greitą kompiuterį. Tas satelitas, pastebėjęs atskriejančią atomo bombą, tuojau paleidžia įkristą laserio tūtelę. Ta tūtelė, kaip pamišusi, skrieja artyn prie atomo bombos. Jeigu bomba yra josios priešakyje, tai laserio tūtelė ją pasitinka, stuktelia viena kita ir pasigirsta milžiniškas sproginimas. Jeigu bomba yra užpakalinėje dalyje, tai laserio tūtelė tuojau ją pasiveja, stuktelia į pasturgalį ar šoną ir pasigirsta sproginimas. Šitas laserio ir atomo bombų sproginėjimas erdvėje ir pavadintas žvaigždžių karu. Nuo Žemės žiūrint, šie sproginėjimai bus labai panašūs į žvaigždžių karą. Žmonės sproginimų negirdės, matys tik tamsias, tarytum kariaujančias žvaigzdes“.

Rašinius, kurį tik ką perskaitėte, yra ne mūsų. Tai „Naujienu“ kovo 6 d. vedamasis, pavadintas „Laserio spinduliai“.

Ji čia ištiesai ir be jokių pataisų persispausdinti mus paskatino tokia mintis: kam šiuo rimtu klausimu mums patiems dar sukli galvas, kai svarų savo žodį jau yra tarusis „Naujienu“? Ypač kad jos mums pernelyg dažnai priekaištuoja, jog mūsų pačių „neobjektyviais“ ir „neišmąstytais“ straipsniais „negalima pasitikti“. Todėl ir nutarėme šį kartą skaitytojus informuoti „Naujienu“ lūpomis. Mūsų tvirtu įsitikinimu, šis vedamasis „kalba pats už save“ ir tuo pačiu už visą „Naujienu“ išmintį.

NEUŽSIMERKIME PRIEŠ PAVOJŲ

Pokalbis su Antanu Mažeika

— *Esate Coalition for Constitutional Justice (CCJ) komiteto narys. Kas ta organizacija ir kokie jos tikslai?*

— Americans for Due Process, kuri pirmoji pajuto OSI-KGB samokso pavojų ir daugiausiai surinko gynybai medžiagos, sausio mėnesį Washingtono sukviėto konferencija. ADP yra tyrimo, medžiagos telkimo ir informacijos vienetas. Nebuvo politinei akcijai vykdyti organizacijos. Toje konferencijoje aš pasiūliau įkurti koaliciniu pagrindu veikiančią organizaciją. Pasiūlymas buvo priimtas ir jai duotas vardas Coalition for Constitutional Justice, nes sovietų diktatūros nuostatų įvedimas į Amerikos teismų procesą griežta saugumui. Koalicija sukurtą ne nusikaltėliams ginti, už nusikaltimą kiekvienas turi susilaukti nupelnyto atpildo, bet Amerikos konstitucijos ir įstatymų kiekvienam žmogui garantuoti teisių. OSI tas teises grubiai laužo, ir koalicija pasiryžusi jas ginti.

Veikiama trim kryptim: siekiama sukurti kongresinė komisiją OSI veiklos metodus ir bendradarbiavimą su KGB iširti, įstatymo papildymo keliu nustatyti denatūralizacijos procedūrą ir denatūralizuoto buvusio Pabaltijio valstybių piliečių nedepuotų ir tų valstybių okupanto rankas.

— *Kaip sudaryta CCJ vadovybė?*

— Šiuo metu veikia laikinas organizacinis komitetas, į kurį įeina atstovai latvių ir estų centrinių organizacijų, Jungtinių Baltų komitetas, Baltų Laisvės lyga, didžiosios ukrainiečių, rumunų ir gudų organizacijos.

— *Koks santykis tarp CCJ ir atskirų koalicijos partnerių?*

— Čia labai svarbu suprasti, kad CCJ yra savanoriškos santalkos vienetas, suorganizuotas vienam tikslui — pasipriešinti sovietų saugumo (KGB) infiltracijai į Amerikos teisiniu procesus. Aklo keršto motyvumoms tam tikroms jėgoms Kongrese ir Teisingumo departamente pasisekė sovietų saugumui atkelti vartus į Amerikos teismus. Tie vartai — tai OSI. Gresia didelis pavojus ne tik etninėms bendruomenėms, bet ir

pačiai Amerikai.

Koalicijos nariai įsipareigoja savo darbus derinti OSI-KGB puolimams atremti, o kitais klausimais pasilieka pilnai savarankiškai. Galbūt ateityje koalicinė dvasia palies ir kitas veiklos sritis. Pvz. su Jungtinių Baltų komitetu (JBANK) jau pasiektas susipratimas bendromis pastangomis siekti pabaltiečių laisvės dienos rezolucijos.

— *Pasakykite, kodėl koalicijos partnerių tarpe nėra Lietuvos Bendruomenės ir Vliko?*

— Per JBANK koalicijoje dalyvauja Alta. Tai naudingas žingsnis teisinga kryptim. JAV Lietuvos Bendruomenė jau 1974 išėjo ginti laikinosios Lietuvos vyriausybės narių prof. Juozo Brazaičio ir pulk. Jono Šlepičio nuo užpuolimo tų pačių jėgų, kurios dabar susitelkusios OSI. Tąsyk apginti pasisekė, nes sovietų KGB dar nebuvo priimta į Amerikos Teisingumo departamento partnerystę. Gaila, kad tada nebuvo suprasta, jog sovietai nenurims ir ieškos naujų kelių antikomunistinei išėivijai kompromituoti. Tuos kelius jiems atidarė Kongreso nariai Elizabeth Holtzman ir Joshua Eilberg, praveddami pakeitimus Imigracijos ir natūralizacijos įstatyme. Nors ir nėra koalicijos narė, tačiau Lietuvos Bendruomenė šioje srityje dirba ir rimtai dirba. Aš palaikau su LB darbuotojais kontaktą.

Kodėl koalicijoje nedalyvauja Vlika, negaliu pasakyti. Chicagoje dar veikia Young Americans for Human Rights organizacija. Ša ja irgi bus palaikomi ryšiai ir derinami darbai.

— *Prieš kurį laiką PLB, VLIK, JAV LB ir ALT OSI reikalu padarė viešą pareiškimą. Ar tai kita koalicija?*

— Nemanau, nes nėra sudarę jokio vykdomojo organo. Jie paskelbė, kad iki sausio pusės ruošis, o antroje pusėje vykdys akciją. Jau kovo mėnuo, o dar nieko nedaroma. Tokie pareiškimai nėra naudingi, nes dezorientuoja visuomenę. Politinių studijų metu Los Angeles Altos — Vliko šalininkai mūsų darbą vadino dublikavimu ir siūlė sustabdyti. Iki šiol, aš nežinau CCJ koalicijos darbus, žinau apie Lietuvos Bendruomenės pasirošimus, bet apie „keturių didžiųjų“ veiklą visuomenė nieko nežino.

— *Kokius darbus CCJ koalicijos rėmuose atlieka Baltų Laisvės lyga?*

— Lyga nesirošia dirbti, bet jau turi savo planą ir dirba. Pirmiausiai informuojame amerikiečių visuomenę ir prieš KGB infiltraciją ieškome jų tarpe sąjungininkų. Ieškome kelių susidariusių padėti kelti viešumą, kad kompetentingi organai patikrintų sovietų KGB rolę OSI sukurtame teatre. Taip pat siekiame atitinkamų įstatymų papildymo, kad Amerikos piliečių denatūralizacijos procese nebūtų vietos užsienio agentams, nei kerštui. Jei konstitucinės teisės garantuojamos žmogžudžiui, pagautam su dar rūkstančiu ginklu, juo daugiau atstargumo turi būti rodoma bylose tų, kurie kaltinami prieš 40 metų įvykdytais nusikaltimais. Pasidavus kerštui, emocijoms ir KGB įtaigojimams, gali nukentėti visai nekalti žmonės.

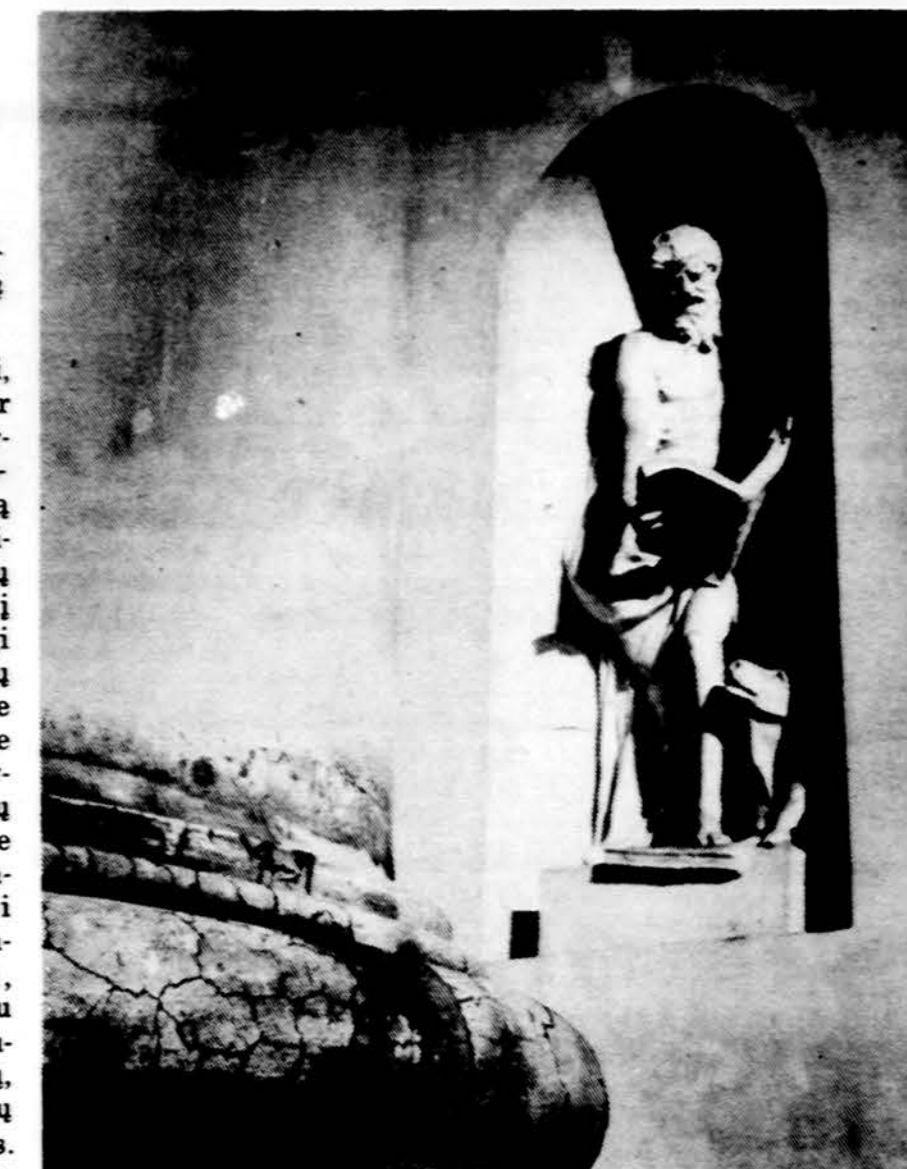
— *Kokios tų pastangų perspektyvos?*

— Suvėjome į kontaktą su atsikirais žydų bendruomenės nariais, kurie OSI veiklą blaiviai vertina, konstitucijos garantuotų teisių lauzymų nepripažįsta ir KGB grėsmę mato. Naudodami savo kontaktus su BAN koalicija, kuriai pasisekė išvyti sovietus iš 1984 olimpiados, tikime sukurti gana stiprų bloką. Aš pats padariau kontaktus su Washingtono ir Los Angeles kai kurių didžiųjų laikraščių redaktorais ir susilaukiau tuo reikalu supratimo. Žydų ekstremistų išsišokimai daug kam irgi atidarė akis. Tuo būdu jau pasirodė editorialai „The Washington Times“, „Los Angeles Herald-Examiner“, mano straipsnis „The Register“, gerai argumentuoti Simo Kudirkos ir Jono Matulio straipsnių pobūdžio laiškaai ir kt.

Jau yra kreiptasi į eilę Kongreso narių, prašant praversti OSI tyrinėjimus ir savivaliavimą sulaikyti įstatymo papildymo keliu. Ateina viltį duodančių atsakymų.

— *Ar Baltų Laisvės lyga nebus apkaltinta antisemitizmu?*

— Bijok vilko, neik į mišką. Jei okupuotoje Lietuvoje dėl pasipriešinimo KGB savivalei žmonės eina į lagerius ir

Vilniaus Katedros detalė K. Daugėlos nuotr.

psichiatrines ligonines, argi mes, laisvi žmonės, KGB turime bijoti Amerikoje? Neseniai skaičiau „Gimtajame krašte“, kaip kovos prieš sionizmą priedangoje KGB vykdė žydų persekiojimą Sovietų Sąjungoje. Tik laisvoje Amerikoje jie vaizduoja save žydų draugais ir užtarėjais. Mes nesame antisemitai ir mums toks kaltinimas neprikibs.

— *Ar lietuvių visuomenė susidariusių būklę gerai supranta?*

— Man beveik sunku atsakyti į šį klausimą. Kai Lietuvos Bendruomenė, Baltų Laisvės lyga ir Jungtinis Baltų komitetas vedė laiškus, telegramų ir skambinimų akciją į Valstybės departamentą, Amerikoje atsiliepė tūkstančiai. Į OSI klausimais svarstymus ir adv. Povilo Žumbakio paskaitą politinių studijų savaitgalyje Los Angeles susirinko keli šimtai ir paskaitininkui kelė ovacijas. Atrodė, kad visuomenė išjudinta. Bet išjudinimas turbūt buvo negilus. Kai atėjo Vasario 16 minėjimas, pagrindinis kalbėtojas iš Washingtono apie didįjį pavojų visai neužsiminė, trijų organizacijų paruoštoje rezolucijoje OSI-KGB kėslus pamiršo, o tiems, kurie konkretų darbą dirba, aukų nubirot tik trupiniai. Publika džiaugėsi optimistine

nuotaika ir jausmų pakutenimu.

OSI-KGB vėžys jau persimeta ir į Kanadą. Nuotaikos negali būti optimistinės. Pogrindinės „Aušros“ nr. 41-81 rašo, kad Vasario 16 proga „turime aiškiau pamatyti pavojus, kurie labiausiai mums gresia ir svarbiausius uždavinius, kurie visų pirma yra spręstini“. Los Angeles Vasario 16 minėjime to nebuvo, ir tai reikia labai apgailestauti. Gal kituose minėjimuose buvo kitaip.

J. K.

VAIZDINGUMAS, BET NE PERKROVIMAS

Vengtina vartoti per daug vaizdų viename tekste. Vaizdingumas ir kalbos paskirtis tuomet nebeteks vertės ir nebebus veiksmingi, prasmingi, o veiks priešingai. Vaizdų perteklius, perdėtas jų vartojimas — būdingas baroko laikų bruožas (pvz., „jie nutrėmė savo drabužius, kad praturtintų savo lovas“ vietoj „jie gulė“ — Sidney, Arcadia 1578) — šiandien mums yra svetimas.

Vartojant daug vaizdų siaurame plote, reikia žiūrėti, kad atskiri vaizdai būtų gerai vienas su kitu suderinti.

Dieter Faulseit

PĖDSAKAI LIŪNE

P. MELNIKAS

Romanas

72

Jos akys vėl apsiniauė. Ji tempė Kielą pro užpakalines duris į lauką.

— Romai, per susirinkimą keli vadai Lauciu pasisiūlė tave nudobti. Supranti? Aš stengiaus tave užtarti. Bet dabar Laucius tave griebs, nežiūrint, kad perspėjai Motiejauską. Laucius šito nežino — saugokis jo.

— Aš turiu saugotis visų... Ir milicijos, kuriai žinias nešiojau. Bet sutaičiau su tokiu likimu.

— Kokia tai šneka? Kol ne viskas dar išaiškinta, bėk į mišką pas partizanus — dabar pata laikas.

— Jie man nedovanos.

— Aš tave užtarsiu.

— Dar pati papulsi į jų teismą. Sakyk, kas pasilė manim atsikratyti?

— Šarka, Žiezirba ir dar keli.

— Tai matai... Milicija surišo man rankas, grasindama grąžinti į kalėjimą ir priversdama šnipinėti, o tokie, kaip Šarka ir kiti man už tai ruošia galą.

— Sakai, grasino grąžinti į kalėjimą... Ar tu sėdėjai? — ji nustebo.

— Kelis mėnesius po karo. Paleido su sąlyga, kad turėsiu jiems už tai vėliau „atsidekoti“.

— To nežinojau...

Ji susimąstė.

— Kalėjime? Tas švelnina tavo padėtį prieš partizanus.

— Miške į „švelninančias aplinkyles“ niekas nežiūrės. Duobė ten man jau iškasta.

— Manai, kad tau bus geriau milicijos naguose?!

— Šaukė ji.

— Romai, jei jie sužinos, kad perspėjai Motiejauską, baisu net pagalvoti...

— Ir šiaip ir taip tas pats.

— Miške tau būtų dar vilties.

— Jokios. Bet tu, kodėl nebėgi į mišką? Nežilgo čia bus taip karšta, kad žmonės dings ar išstiprų kaip sniegas pavasarį. Tam į paskaitą ir atėjau, kad perspėčiau tave.

— Aš? Nenoriu apleisti miesto.

— Kodėl? Tu ryšininė. Ir tau gresia bausmė.

— Jaučiau, kad milicija įtaria mano veiklą. Stebėjau, kodėl taip ilgai neliečia manęs.

— Nelietė, nes tu buvai jiems reikalinga grandinė. Todėl jie mane siuntė susipažinti su tavim ir per tave susisiekti su partizanais. Supranti? Bet jiems dabar nebūsi reikalinga. Šuims tardymams ir tavo dienos mieste suskaičiuotos.

— O gal dar...

— Nebūk vaikas, — pyko Kieła.

— Milicija, Birute, nesugavusi vadų per susirinkimą, dabar pikta. Iš pasiutimo ji griebs kiekvieną įtariamą žmogų, kad pasiteisintų prieš viršininkus. Jie puoja! Dantimis griežė ir mane sekiojantis čekistas, paskutinį kartą susitikus.

— Tu jį dažnai sutikdavai?

— Kas savaitę, maždaug.

— Todėl buvai nervingas ir nepajėgei manęs mylėti?

— Ji sustojo prieš savo namus.

— Birute, dabar tai nesvarbu. Užmiršk ir dar

šiandien kraustykis į girią. Padaryk man bent šį malonumą, gerai?

— Pagalvosiu.

— Aš šioj gatvėj kelis kartus tavęs ieškojau, bet neatpažinau tavo namo. Kuriname aukšte gyvenai?

— Trečiame.

Ji atrodė kaip girta. Jos veidas pasikeitė. Kažin kokie vėjai švilpavo jos galvoj, bet staiga buvo aišku, kad ji kažkam pasiryžo.

— Jei atvirai pasakysi, ar mane myli, gal bėgsiu... — ji tyliai pasakė suprasdama, kaip jis rūpinasi.

— Myliu, Birute.

— Tikrai? — jos balso tonas išdavė, kad jai labai svarbu.

— Bet šiuo momentu kalbėti apie jausmus yra tiesiog neprotinga.

— O man atrodo, net labai protinga.

Patenkinta Kielos prisipažinimu, ji darėsi sukalbamesnė.

— Tai bėgam kartu. Dabar.

— Dabar? — jis susimąstė, nors tokia išėitis ir neatrodė blogiausia. Jei jis nesutiktų, mergina gal niekada iš miesto neišeitų. Matėsi, kaip buvo sunku ją įtikinti.

— Romai, aš einu į namus, sumetu į krepšį ko reikia kelionei, o tu ilgai negalvok. Lauksiu tavęs laiptinėje.

Reikėjo greitai apsispręsti. Ilgiau mieste ir jam likti neapsimokėjo. Ji laukė jo atsakymo, sustojusi prieš baltus namus, kurių taip ilgai buvo ieškojęs. Dabar, dienos šviesoj, galėjo juos geriau įsidėmeti. Laiptinės dirys buvo iškiristas rombo fomos langelis. Balkonų atramos — metaliniai apskritimai. Atrodė, kaip aną vakarą po šokių... Toj vietoj, kur dabar stovėjo, anuomet ji stipriai pabučiavo jį ir nubėgo...

(Bus daugiau)

AKCININKŲ IR NARIŲ SUSIRINKIMAS

Vasario 24 d. įvykusiame Lithuanian Village, Inc. — Lietuvių namų akcininkų susirinkime į direktorių tarybą aklamacijos keliu (nebuvo daugiau kandidatų) išrinkti: Vytautas Jokūbaitis, Gytis Motiejūnas, Edvardas Klimas ir Vidas Tatarūnas. Pastarieji du yra jaunosios kartos atstovai, čia baigę aukštųjų mokslus. Pasibaigus Raimundo Kuduko ir Povilo Šukio kadencijoms, jie toliau nesutiko kandidatuoti ir būti renkami. Jų abiejų nuopelnai šiai institucijai yra dideli. P. Šukys iš ankstyvesnės imigracijos, į šią bendrovę atėjo dar iš senosios Lietuvių salės bendrovės ir savo patriotišką biznį perdavė ir siems namams. R. Kudukas, šių namų statymo metu (prieš 11 metų), būdamas Clevelando miesto įmonių direktoriumi, daug padėjo sprendžiant ne tik finansinius klausimus, bet ir įvairias statybos problemas su miesto įstaigomis. Jiems išreikšta padėka, ir jie bus pagerbti specialiaje bankete.

Susirinkimui pirmininkavo direktorių pirm. inž. Romas Bublys. Dalyvavo apie 60 narių. Pirmininkas pranešė, kad 1984 metai buvo pelningi; po 11 metų pertraukos išmokami dividendai po 50 ct. už akciją, kurios vertė dabar yra arti 30 dol. Viso akcijų yra 7897. Šie metai būsią sūnkesni, nes reikės atlikti įvairius neatidėliotinus darbus, išpilti naujus šaligatvius, atremontuoti automobiliams statyti aikštę, nupirkti naują inventorių virtuvei, kitoms patalpoms ir t.t. Reikės investuoti nemažiau 10,000 dol.

Pirmininkas kvietė daugiau naudotis sale vestuvėms, įvairiems renginiams, pobūviams, šeimų šventėms ir pan., nes ji nepilnai išnaudojama. Išnuomavus ilgesniai laikui svetimiesiems sale, pasunkėtų lietuvių organizacijų renginiams rasti patalpas. Lietuvių organizacijos savo eiliniams posėdžiams ar susirinkimams gauna patalpas veltui. Nors 1984 m. bendroji apyvarta (120,00 dol.) buvo mažesnė už praėjusius metus, bet laikantis visų taupymo galimybių buvo gauta pelno 4,606 dol. Pridėjus pajamas už santaupas (4,757 dol.), gryno pelno gauta 8,776 dol., arba 1.11 dol. už akciją. Su ankstyvesniųjų metų nepaskirstytu pelnu gauta saskaitoje yra 17,890 dol.

Bendras sąskaitybinis turtas — namai, žemė, įrengi-

mai (atskaičius amortizaciją) siekia 36,561 dol. Rinkos, vertė, aišku, yra žymiai didesnė. Bankui skola iš 7,25 nuosimčių yra 142,502 dol.

Susirinkimas apyskaitas patvirtino ir išrinko naują kontrolės komisiją iš Gytio Barzduko, Vito Čyvo ir Remigijaus Damašio, visi jaunosios kartos žmonės.

Po šio susirinkimo įvyko ir Amerikos Lietuvių Piliečių klubo narių susirinkimas. Klubas turi 2200 narių, mokančių 5 dol. metinio mokesčio. Klubas yra ne pelno organizacija, valdoma patikėtinių tarybos, kurie yra ir Lietuvių namų direktoriai. Klubas turi Lietuvių namų akcijų už 22,000 dol., banko vert. laktų už 30,000 dol., įrengimų turtas — 57,000 dol., per 20,000 dol. grynais ir t.t. Bendras turtas siekia 140,000 dol. vertės.

Klubas išlaiko „Gintaro“ valgyklą ir barą, per praėjusius metus padarė 331,000 dol. apyvartos. Atskaičius parduotų produktų išlaidas, (130,000 dol.), algas (130,000 dol.), amortizaciją ir nuomą (25,000 dol.), metai užbaigti su 2,226 dol. nuostoliu. Tikrai kitos pajamos, kaip nario mokeskis — 12,000 dol., procentai už santaupas, piknikas ir pan., viso 18,000 dol., atskaičius įvairias aukas (3,000 dol.) ir

Clevelando sesės ir broliai tebesirošia Kaziuko mugėi, kuri įvyks kovo 25 d. Brolis Taraska supažindina sesę Bedarytę su medžio pjaustymo menu. Nuotr. V. Bacevičiaus

kitas išlaidas, įgalino metus užbaigti su 6,725 dol. pelno.

1975 m. Lietuvių klubo patikėtinių taryba įsteigė metinę visuomeninę — kultūrinę premiją. Iki šiol premijas yra gavę: V. Rociūnas, O. Mikulskienė, R. Babickas, J. Malskis, T. Brazaitis ir J. Zilionis. Pastaruosius trejus metus premijos nebuvo paskirtos.

Clevelando lietuviai didžiuojasi turėdami moderniai įrengtus namus ir stebi jų veiklą, bet kartu daugelį kelia nuostabą, kad šios dvi institucijos su tokiu investuotu kapitalu pasiekia tik palyginti mažą rezultatą.

damas įvairiausių naujų sodybų ir pievų išplanavimo, dekoratyvinių medžiagų apdorojimo ir priežiūros darbų. Jo nuosavi medelynai prie Orwell miestelio maždaug 100 akrų ir Chesterland vietovėje maždaug 7 akrų įgalino Dautartą įvykdyti didžiulius projektus. Per 34 darbo metus įvykdyti darbai yra susilaukę įvertinimo spaudoje ir gavę pažymėjimų. Dautartas džiaugiasi, kad vykdydamas užsakymus nuo 100 dol. iki 100,000 dol., nė karto neturėjo jokių bylų ar kitokių teisinių nesuspirtimų.

Be savo tiesioginio profesinio darbo jis yra aktyvus respublikonų partijoje, ją remdamas, būdamas vietinio sambūrio ir valstijos nariu, skaitydamas paskaitas respublikonų suėjimuose, ypač keldamas bendrai komunizmo grėsmę pasauliui ir Amerikai, primindamas ir Lietuvos pavergimo klausimą, religijos ir laisvųjų persekiojimą. Zigmąs ir Magdalena Dautartai išaugino ir išmoks-

SĖKMINGAS VERSLININKAS

Zigmąs Dautartas, dipl. miškininkas, anksčiau buvęs gan aktyvus ir lietuviškame gyvenime, vasario 3 d. pasiekė pensininko amžių, bet ir toliau „Gardens Friend“ — įmonę su nuosavais medelynais, atik-

lingo penkis vaikus — keturis sūnus ir dukrą: Petrą Zigmą — biologą, jau einantį tėvo pėdomis ir turintį tokias pat rūšies įmonę, kaip ir tėvas; Vytautą — architektą; Mindaugą Fernandą — chemijos daktarą; Richardą Juozą, baigusį muzikos ir komunikacijos mokslus ir dukterį, taip pat Magdalenos vardu, baigusią biochemiją su magistro laipsniu.

Jaunystėje visi broliai Dautartai turėjo pagarsėjusį vokalinį — instrumentalinį kvartetą, su kuriuo yra davę daug koncertų lietuviams ir kitoms tautybėms, pasirodę televizijoje, koncertavę kituose miestuose. Programas atlikdavo anglų, prancūzų, vokiečių ir lietuvių kalbomis. Ir dabar Ričardas Dautartas koncertuoja, atlieka programas įvairiuose amerikiečių vaidinimuose, pobūviuose bei restoranuose.

Dautartienė — prancūzė, Antrojo pasaulinio karo metu buvusi aktyvi prancūzų pogrindžio veikėja, dalyvavusi kovose, ir prancūzų valdžios apdovanota net šešiais ordinais ir medaliais, dabar tebėra aktyvi prancūzų kolonijoje Clevelande. Daug prancūzų klubo narių dalyvavo ir Zigmąs sukaktuviniam pobūvyje jų namuose.

Zigmąs kilimo nuo Raudondvario. Baigęs Muencheno liet. gimnaziją ir Freiburgo universiteto miškininkystės fakultetą, Amerikon atvyko 1950 m., o po dviejų metų įkūrė „Gardens Friend“ verslą, kuriame iki šiol sėkmingai verčiasi.

Blogųjų nelaimė yra ta, kad jie blogai tepažįsta tai, kas yra bloga.

Kung-Dse

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. apstatytas kambarys apyl. 72-os ir Artesian. Yra peilis ir šaldytuvas Kreiptis (angliškai) tel. 436-7600, vakarais — 925-5110.

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodama maisto krautuvė su pilnu inventoriu. Gerai veikiantis biznis puikioj vietoj. Kreiptis į savininką nuo 8 v. r. iki 7 v. v. (angliškai) — tel. 581-6120.

MISCELLANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Telef. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING
SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidisai ir pilna apraada.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-9063

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkaustymas [vairių atstumų]
Tel. 376-1882 arba 376-5996

ISIGYKITE DABAR NAMŲ APSITVARKYMŲ
Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visomet čia Jums su patyrimu, už prienamą kainą padės, skambinant po 6-tos val. vakaro:
Telef. — 476-3950

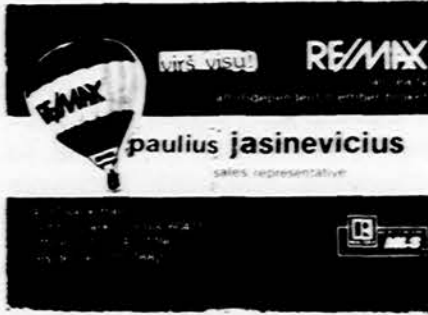
KRAZIAI
Redagavo
PRANAS RAZMINAS
Tai graži monografija, kurioje sukaupta daugelio autorių istorinė medžiaga apie KRAZIUS.
Leidyns didelio formato, turi daug iliustracijų, 252 psl. Kieti viršeliai. Išleido Kražiškių sambūris, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuvė. Kaina su persiuntimu 13.50 dol.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „L-auge“.

REAL ESTATE

OPEN HOUSE SUNDAY
March 17th — 1 to 4 P.M.
1½ story—related living—77th and Albany. By owner. 3 bedroom brick ranch with 3 room apartment 2nd fl. 2 car garage. Central air. Full basement. Tel. 476-1323

MARQUETTE PARKE TURIME NAMŲ PARDAVIMUI
Galite pirkti su mažu įmokėjimu ar be įmokėjimo. Informacijai kreiptis pas
D'AMICO REALTY
436-7600 — Vakaraus 925-5110

2 po 4 kamb. medinis Automat. gazo pečiai sildymas. Garažas. 42-os ir Artesian Ave. Nebrangus.
2 po 4 kamb. medinis. Centr. šildymas. 30 p. sklypas. 72-os ir Campbell
ŠIMAITIS REALTY
Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 st. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

Norint pirkti bei parduoti, išnuomoti ar apdrausti savo nuosavybes, jums maloniai patarnaus
BUDRAIČIO
Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

10.9% SPECIALIOS PASKOLOS JUMS
Tik šią savaitę
Skambinkite dabar
Taupykite — Taupykite — Taupykite

ATDARI APŽIŪRĖJIMUI
SEKMAID NUO 1 IKI 4 VAL. POPIET

5057 S. Knox. Naujas 3-jų butų po 3 miegamus, o savininkui su 1½ vonios. Priedai. ½ bloko iki Archer autobusų. Skubėkite pamatyti

No. 205. Giminingom šeimoms gyventi — 65-ta ir St. Louis apyl. Naujesnis mūr. bungalow su trimis miegamais 1-me aukšte Karališko dydžio virtuvės su daug med. spintelių. 4 kamb. butas giminingai šeimai arba išnuomoti pajamoms. 2 maš. garažas. Naujesnis stogas, potvynio apsauga. Arti autobusų, krautuvės, mokyklos. Neapraštas pirkiny už žemą kainą. Skambinkite dabar.

No. 196. 7 kamb. — 54-ta ir Pulaski 4 karališko dydžio miegamieji. 2 modernios vonios. Namas 23 m. senumo. Modern med. spintelės. Įrengtas rūsas. Naujas stogas, centr. pėcius ir aluminij papuosimai. Arti autobusų ir Jewel krautuvės ir Sv. Turibius bažnyčios. Skambinkit dabar

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau steigiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

PLATINKITE „DRAUGĄ“.

Audeklai

Atsilankykite pas Fishman's Fabrics dėl jums reikalingų audeklų.

Fishman's turi puikiausią Chicagoje pasirinkimą Designer ir Couturier audeklų, ir importuotų, ir vietinių. Pasakiškų „After 5“ vakarinėms medžiagų, įskaitant Sequins, Metallics, audeklų su karoličiais, kitų puošnių vakarinėms medžiagų, Nuotakoms ir Nėrinėms (laces) bei puikių pasirinkimą Vilnionių. Ir daug daugiau! Būtinai pamatykite mūsų pasakišką Designer Room!

Panaudokite savo specialią magiją sukurti grožį — su Fishman's medžiagomis.

Lai mūsų Stasė Ošauskas jums padeda.

Fishman's Fabrics
Nuo 1903
1101 S. Desplaines St. Chicago, IL 60607
(312) 922-7250
Antr. — Sešt. 9-5.30 v.v. sekm. 9.30-5. Uždara pirm
VISA & MasterCard priimame

LIETUVIŲ OPERA

VERDI
4 veiksmų opera
DON CARLO

1985 m. balandžio 27 d., 7.30 val. vak.
balandžio 28 d., 3.00 val. popiet

MORTON EAST HIGH SCHOOL AUDITORIUM
2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL
Diriguoja ARŪNAS KAMINSKAS

Bilietai \$25.00, \$20.00, \$15.00, \$10.00
Autobusų bilietai į ten ir atgal \$3.00

Gaunami Vaznelių prekybos namuose:
2501 W. 71st St., Chicago, IL 60629
1-312-471-1424

Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu, tik čeki išrašant šiuo pavadinimu:
Lithuanian Opera Co., Inc.

Visus ir iš visur prašome atvykti į spektaklius

Arūnas Kaminskas, Dirigentas
Darrell Rowader, Don Carlo
Aldona Stempuzienė, Eboli
Vytautas Paulionis, Inkvizitorius
Audronė Gaižiūnienė, Tehaldo, Chormeistrė
Kazys Oželis, Scenos produkcija
Christian Smith, Režisierius
Nerija Linkevičiūtė, Elizabeta
Jonas Vaznelis, Pilypas II
Algirdas Brazis, Rodrigo
Bronius Maciukevičius, Vienulis
Alfonas Gečas, Chormasteris

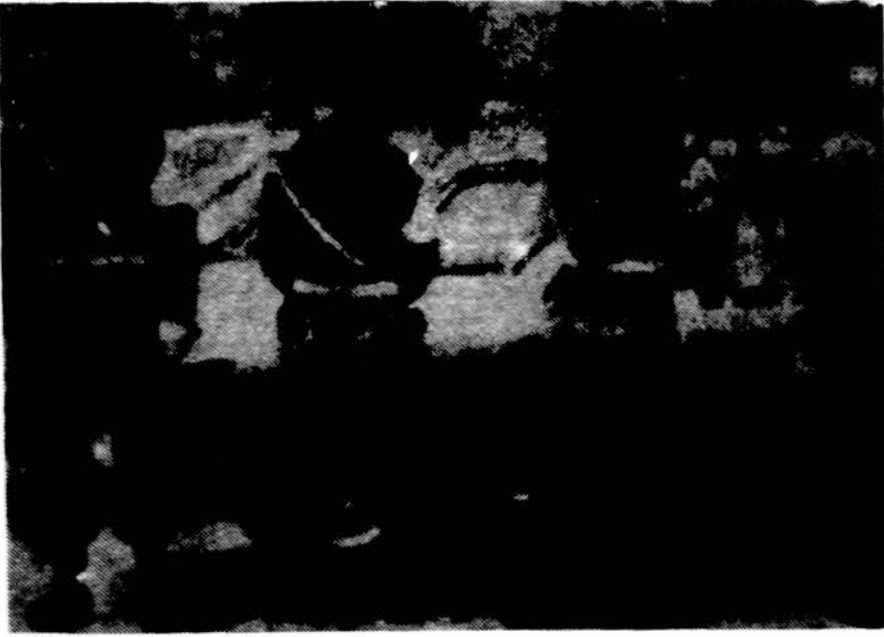
Operos choras

LIETUVIŲ DĖMESIUI!
Ateinantį mėnesį Indianoje
GEROJO GANYTOJO NAMAI
GAUNA VALDŽIOS LEIDIMĄ
PRIIMTI ŽMONES VISAPUSEI PRIEŽIŪRAI

Norintieji apsigyventi prašomi nedelsiant registruotis, nes vietų skaičius ribotas.

Lithuanian Good Shepherd Home, Inc.
P.O. Box 438, Cedar Lake, IN 46303
Chicago telefonas: 436-6376

Skambint iki 9 val. ryto arba po 9 val. vak.

Specialūs vokiečių policijos daliniai kovai su teroristais.

PRISIDĖKIME PRIE KOVOTOJŲ SU ALKOHOLIZMU

DR. JUOZAS KRIAUCIŪNAS

Žmogui seniai yra žinomas alkoholis, kuris gaunamas raštinant angliavandenius (karbohidratų). Tuo būdu gaminamas etilinis alkoholis, etanolis. Yra ir kitokių alkoholių: metilinis, etilinis, propilinis ir kit., kurie gaminami iš medienos, anglių ar naftos destiliacijos būdu, išskiriant metilini, nes jis gali būti gaminamas ir iš angliavandenių. Žmonės naudoja tik etilinį alkoholių dažniausia gerimui, kartais jo yra maisto produktuose. Jis nedideliais kiekiais ir retkarčiais panaudotas organizmui nekenkia ar bent nedaug kenkia, o kartais yra naudingas. Kiti alkoholiai yra labai kenksmingi, net nuodingi.

Etilinis alkoholis, kurį toliau vadinsime tik alkoholiu, beveik niekada nenaudojamas grynas, nes jis krešina burnos, ryklės, net skilvio gleivines, o vartojama skysčių mišiniuose įvairiu atskiedimu: alus jo turi 3-4 nuošimčius, europinis alus — apie 7%, vynas, šampanas 12-20%, o stipriji gėrimai, kaip degtinė, burbonas, konjakas, romas, džinas ir kiti — 33-60%. Amerikoje priimta alkoholinių gėrimų stiprumą matuoti „proofais“, kurių kiek-

vienas atitinka pusę nuošimčio, taip 86 „proofai“ yra lygu 43%. Žmonės vartoja alkoholių dėl jo specifinio veikimo: pradžioje, kas tęsiasi valandą kitą ar kelias, jis jaudina centrinę nervų sistemą, pakelia nuotaiką, daro žmogų judresniu, nors ir glūšina sąmoningus sprendimus, bet tolesnis jo veikimas reiškiasi migdymu, nepajėgumu daryti sprendimų ir galop sąmonės netekimu (jei didesnis kiekis alkoholio suvartota). Ypač dėl pradinio alkoholio veikimo visų tautų ir visokių kultūrų žmonės jį naudoja.

Alkoholis naudojamas dėl įvairių priežasčių ir visokiomis progomis. Geriama dėl to, kad jaučiamasi laimingi, bet taip pat, kad jaučiamasi nuliūdusiu ir nelaimingu, atšvesti pasisekimą, bet taip pat, kad lengviau pernešti nepasisekimą, „pamylėti“ svečią, įgyti drašos pasireikšti, bet taip pat priimti vaišingumą ir neužgauti vaišinančių, pasirodyti „vyru“ ir dėl daugelio kitų priežasčių. Priežastys procentais, dėl ko amerikiečiai naudoja alkoholinius gėrimus: 54% sakosi, geria socialiniais reikalais, pabendravitimui, 18% — dėl įtam-

pos sumažinimo, 16% — dėl malonumo, 10% — tik ypatingomis progomis. Nors žmonės, geria dėl įtampos sumažinimo, sakosi norėdami nustoti gerti, bet iš tikrųjų taip nėra, nes išugdyta psichologinė priklausomybė alkoholiui nėra lengvai nutraukiama, jie lieka alkoholio naudotojai. Jaunesnieji, ypač 14 (net tokio amžiaus!) — 25 metų amžiaus geria dėl to, kad nori įrodyti savo „vyriškumą“, kad gali daryti, ką nori, ir bijo prarasti draugus, kurie taip pat mėgsta alkoholi.

Amerikiečiai, o mes gyvena šiame krašte taip pat skaitomės amerikiečiais, suvartoję ir suvartojama nemažai alkoholio (gal kiek mažiau prohibicijos laikais), tai turime milžiniškus skaičius per daug alkoholio vartojančių ir alkoholių. Alkoholio vartojimo didėjimą skatino ir skatina pakelių reklamos, pamfletai, laikraščiai, o ir kino teatrų bei televizoriuose matomi filmai. Tai patraukia jaunesnio amžiaus žiūrovus alkoholi naudoti, kaip duoną.

Paziūrėkime kai kurių statistinių duomenų ir negerovį, surištą su alkoholio vartojimu. 1983 metais federalinis išdas turėjo 12,2 milijonų dolerių pajamų, taksu už alkoholinius gėrimus. Bet tauta — žmonės prarado 89,5 milijonų dolerių. Tai įvyko dėl alkoholio įtakoję esančių negalėjimo nuvykti į darbą, daugeliui ta diena liko be užmokesčio, daugelis darban atvykusių neįstengė dirbti pakankamai gerai, sumažino produkciją. Daugeliui reikėjo gydymo ir už jį atlyginti. Kai kurie prarado didesnes ar mažesnes nuosavybes, padaryta nemažai kriminalinių nusikaltimų. O kur dar neapskaičiuojami nuostoliai padaryti alkoholių šeimoms?

Nors jau nuo 1969 m. amerikiečiai sakosi geria alkoholinių gėrimų mažiau, negu anksčiau, bet vis tiek suvartojimas dar žymus. 1983 m. rasta, kad 18 m. amžiaus ir vyresnių 65% geria alų, o stipresnius gėrimus tik pripuolamai. 1969 m. tokių gėrėjų buvo 71%, kas rodo 6% sumažėjimą per 6 metus. 29% sakosi paskutiniiais penkeriais metais sumažino alkoholinių gėrimų naudojimą, bet 11% sakosi geria daugiau. Deja, žmonės 18-25 m. amžiaus, bent 21% jų, padidino išgėrimą. Praėjusiais metais universitetų studentai daug kur kėlė triukšmą, kai universitetai stengėsi uždaryti „karčiamas“ universitetams priklausančiose studentų gyvenvietėse (campus). (Stebėtis reikia, kad tai daro mokslus einanti jaunuomenė. J. Kr.)

Tik žmonės sulaukę apie 30 m. amžiaus, bent du trečdaliai jų, sumažino alkoholio vartojimą, nes jie „užaugo“. Jie turi pastovų darbą, turi šeimą, kuria reikia rūpintis, ir nutraukė bendravimą su anksčiau išgėrimo draugais, persikeldami kitur gyventi. Taip pat daugelis trisdešimties metų pradėjo daugiau kreipti dėmesio į savo sveikatą. Kreipia daugiau dėmesio į medicinos skelbiamą (žinoma, įrodytą) alkoholio kenksmingumą. Daugelį išgąsdino alkoholio iššaukiamas smegenų audinio nykimas, vedęs į intelekto menkėjimą, kepenų cirozė, širdies ligos ir virškinimo kanalo vėžys. Taip pat, kad vaikai nebūtų silpnapročiai, nes alkoholių vaikai dažniau tokiais gimsta.

Reikia dar pridėti, kad 1982 m. alkoholis buvo didžiausia priežastis šeimų irimui. Alkoholiškai skriaudžia vaikus ir kitus šeimos narius, tampa nesugyvenamais, net prievartauja.

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis atspausdinti šiuos straipsnius ir automobilių puz mms.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

LAIŠKAI

NAKTIS IŠ OKEANO

M. Dr. vasario 28 d. „Drauge“ prileidžia, kad Vytautas Bacevičius tikriausiai nepaliko anei vienos dainos, tai ir nieko apie jį nežinome, negirdime, nerašome.
V. Bacevičius 1955.10.25 laiške J. Žilevičiui rašo, kad jis sukūrė operą „Vaidilutė“ ir keletą solo dainų. „Rytas“ 1929.12.7 d. laidoje praneša, kad V. Bacevičius Paryžiuje parašė solo dainą sopranui. „Vienybė“ 1944.6.16 d. laidoje pasikalbėjime su V. Bacevičium mini, kad jis parašė dainą Juozo Tysliavos žodžiams.

Tauja. Dažnokai pasitaiko, kad alkoholiškai būna priežastis įvykdomų priešlaikinių mirčių, o ir nusižudymų.
Teisybė, daug alkoholių gyvena nuolatinėje baimėje, nes dėl nepakankamai gerai atliekamo darbo, padarytų klaidų, dažno galimumo susižeisti ar kitus sužeisti (jie tą supranta, kai negirti) gali būti pažeminti, atleisti iš darbo ar net patraukti atsakomybėn. Supranta, kad gali prarasti ir šeimą. Bet įprati mas į alkoholi, kuris jau kuris laikas skaitomas liga, jiems yra stipresnis už tą baimę, tai jie ir toliau lieka alkoholiškai.
(Būs daugiau)

J. Žilevičiaus Lietuvių Muzikologijos archyve Chicagoje yra V. Bacevičiaus dainos rankraštis. Dainos pavadinimas: „Naktis iš Okeano“, op. 36, žodžiai Juozo Tysliavos, sukurtas New Yorke 1943 m. kovo mėnesyje. Daina plačios apimties aukštam balsui, muzikos stilius — atonalinis.

Kazys Skaisgirys

JAUNIMO CENTRE TRŪKSTA PATALPU

„Drauge“ 1985 m. sausio 24 d. laidoje tilpęs straipsnis „Br. Kristanavičiaus Fondo veikla“ reikalauja paaiškinti lietuvių visuomenei, ypač Jaunimo centro nariams ir aukotojams. Atsakysiu j du punktus.

1. „...tėv. Br. Kristanavičiaus Fondas, kurio tikslas užpildyti atsiradusias tuščias patalpas Jaunimo centre...“ ir

2. „...lietuviai jėzuitai gali nebeišlaikyti Jaunimo centro...“
Šiuo metu Jaunimo centre tuščių patalpų ne tik nėra, bet jų labai trūksta. Jei jos atsirastų, JC valdyba, kuri administruoja pastatą, pirmiausia jas perleistų LB Švietimo tarybos žinion, kadangi dėl patalpų trūkumo tūkstančiai vadovėlių ir lietuviškų skaitinių šiuo metu yra sukrauti Jaunimo centro sandėly netinkamų ir nepatogių vietoj. Lietuvių Tautodailės institutas nebeturi vietos.

Reikalingas bent didelio kambario. Čiurlionio galerijos žinioje esantys pavėikslai nebetelpa dabartiniame kambaryje. Reikalingas atskiras kambarys Lietuvių operos choro raštinei, nes dabar sumažėjęs kambarys nėra patogus kitų chorų repeticioms ir susirinkimams. Nors lituanistinės mokyklos ir skautai klasėmis naudojasi tik 4-5 val. per savaitę, bet jos negali būti naudojamos kitiems tikslams.

JC valdyba labai vertina ir dėkoja visoms įstaigoms ir organizacijoms bei pavie-

niams asmenims, kurie nuomoja patalpas. Jie visi padeda išlaikyti šį didįjį lietuvių centrą. Bet padengti 85 tūkstančius dolerių metinių išlaidų (pvz. 1984 m.) nebūtų įmanoma be Jaunimo centro narių mokesčių, aukų, valdybos renginių, JC moterų klubo finansinės paramos, ir daugybės talkininkų. Valdžios paramos JC negauna. Tai gi išlaidas padengia lietuvių visuomenė. Jeigu kalbama apie išlaidų atėityje, dėl to neturiu nieko pasisakyti.

Ir. Kriauciūnienė,
JC valdybos pirmininkė

A. + A. VACIUI GARBONKUI
iškeliauvus amžinybėn,
giliame liūdesyje jungiamės su jo žmona
Danute, sūnumis Viktoru ir Vaciu ir jų šeimomis.

VANDA IR JONAS PRUNSKIAI
JADVYGA IR KOSTAS ZALAGENAI

A. + A.
Mirus mylimai žmonai ir motinai
ELEONORAI SEREIČIKIENEI,
nuoširdžią užuojautą reiškiam giliame liūdesy likusiems vyrui Feliksui, BALF'o direktoriui ir 6-to skyr. pirminkui, sūnui Feliksui ir visiems artimiesiems.

BALF'O CENTRO VALDYBA
DIREKTORIAI IR CHICAGOS
APSKRITIES VALDYBA

A. + A. JONUI GAUSUI
mirus,

mūsų skaučių būrelio mielą narę DAIVĄ, velionio MOTINĄ, BROLĮ ir kitus ARTIMUSIUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

JURŲ SKAUČIŲ „VĖLUNGIŲ“
BŪRELIS

Kolegei

LAIMAI ir VACIUI GARBONKAMS,
jo tėveliui mirus, reiškiam giliausią užuojautą ir kartu liūdimė.

POVILAS, RIMA, TOMAS

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

DRAUGO PROJEKTAS 85

AUKOJO:

Maria Morgenis, Bellville, IL	50
Dr. Justinas Dėdinas, Elmhurst	50
Dr. V. Dubinskas, Chicago	50
Dr. Antanas Marčiukaitis, Gillespie,	50
Dr. Petras ir Laima Žemaičiai,	50
Canton, Mich.	
Jonas Draugelis, St. Petersburg, Fla.	50
Jurgis ir Veronika Janušaitiai,	50
Port Orange, Fla.	
Kazys Katilius, Tucson, Arz.	50
Romuladas Žiogarys, Toronto	50
Canada	
Bronė Dirmantas, Chicago, IL	35
Eug. Pakulis, Rehoboth Beach, DE	35
Kun. C. Toliušis, Carlinville, IL	35
R. Laniauskas, Willoughby Hills, OH	35
Petras Mazaitis, Sudbury,	35
Canada	
A. Miknis, Fort Wayne, IN	30
Legion Auxiliary #986,	25
Oak Lawn, IL	
Kun. P. Gaidamavičius	25
Mississauga, Canada	
Juozas Arvydas, Chicago, IL	25
Pranas Gudaitis, Chicago, IL	25
R. Grigalionas, Forest Park, IL	25
Albert G. Vinick, East Chicago, IN	25
Albertas Misiūnas, Detroit, MI	25
Stasys Kvietytis, Calgary, Canada	25
Felicija Gresys, Chicago, IL	25
Kazys Mereckas,	25
St. Petersburg Beach, FL	
Joseph Janiūnas, Stratford, CT	25
Kazys Beiga, Chicago, IL	20
Mečys Valiukėnas, Chicago,	20
Steponas ir Ona Žiupeniai,	20
Chicago, IL	
Emelia Gaška, Chicago,	20
Jonas Stasiulis, Chicago Hts.,	20
Vincas Ramonas, Chicago,	20
Bronius Šliažas, Chicago,	20
Ona ir Stasys Ruibiai, Chicago,	20

Projekto rėmėjams nuosirdus ačiū.

Tax exempt under Sec. 501(c) (3) of the code.
Lithuanian Catholic Press Society (Federal I.D. 236-1395573)

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanuskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. - Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DARIUS-GIRENAS

1933-1983

E. JASINO paruošta knyga - albumas apie žymiuosius lietuvius Atlanto nugalėtojus - lakūnus S. DARIŲ ir S. GIRENŲ jau išėjo iš spaudos. Leidinys gausiai iliustruotas, paruošta angliškai ir lietuviškai, didelio formato, 264 psl., kieti viršeliai, gražiai išleista. Tai vertinga dovana kiekvienai progai. Kaina su persiuntimu 27 dol.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629**

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjei taksą.

APLINK MUS

x Misijos Šv. Antano parapijoje bus kovo 27 - 30 dienomis. Trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį 6:30 v. v., šeštadienį 3 v. p. p. Misijas ves kun. Jonas Bacevičius, pranciškonas iš Kennebunkporto, Maine. Visi Cicero ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.

x „Chicago Tribune“ sekmadienio priede Sunday Magazine kovo 24 d. bus įdomus straipsnis apie Chicago lietuvius.

x Irena Pemkienė svarstybose lietuviškojo švietimo klausimais, ruošiamose Švietimo tarybos balandžio 14 d., kalbės apie tai, ko laukiama iš lietuvių šeimos, siekiant išlaikyti lietuvių. Koreferentėmis bus Rūta Sušinskienė ir Sigutė Mikrutienė.

x JAV LB Socialinių reikalų tarybos Chicago skyrius kviečia vyresnio amžiaus asmenis registruotis anglų kalbos kursams, kurie vyksta skyriaus patalpose (2636 W. 71st St.) nuo kovo 12 d. Skambinti tel. 476-2655. Dėstytoja I. Polikaitienė.

x Karolio Avizienio grafikos rinkinio paroda Beverly Art Centre, 2135 W. 111 St., Chicagoje bus kovo 15 d. nuo 7:30 iki 9:30 v. v. ir savaitės dienomis nuo 8 val. ryto iki 10 val. vak., sekmadienį nuo 1 iki 4 v. p. P. Išstatyti Gibavičius, Zilytės, Prano, Repšio, Dargio, Jurkūno, Kmieliausko, Petravičiaus darbai.

x Vanda Gineitienė, buvusi Sibiro tremtinė, mirė Kaune, vasario 5 d. sulaukusi 77 metų amžiaus. Jos vyras kpt. Juozas Gineitis, išvežtas į Sibirį 1941 m., ten netrukus ir žuvo vergų darbų lageryje.

x „Vakarų su Terese Bogutiene“ — tai margaspalvė kultūrinė vakaronė, kuri įvyks Jaunimo centro kavinėje kovo 22 d. 7:30 v. v. Vakarų centre — poetės kūryba, kurios fone yra naujausia komunikacijos technologija — kompiuteriai ir video technika. Vakaronę ruošia ateitininkų sendraugių skyrius.

x J. Krištolaitis, Cleveland, Ohio, kartu su prenumeratos prašymu atsiuntė ir 22 dol. auką. J. Krištolaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą nuoširdus aciu.

x Raimundas Lapas, kinematografinis tyrinėtojas, išskrido iš Chicago į Los Angeles dalyvauti jo knygos „Ten, ekrane, sužibus“, išleisto Baltie Cinematographic Research Center Press, sutiktuose kovo 17 d. Knygos turinį aptars rež. Petras Maželis. Sutiktuves rengia Los Angeles LB valdyba, vadovaujama Danguolės Vizgirdienės.

x „Aušros“ dr-jos madų paroda su pietumis rengiama 8 m. balandžio mėn. 14 dieną, sekmadienį 12:30 val. p. p. Lexington House Ballroom, 7717 W. 95th St., Hickory Hills, Ill. Parodoje paskutinės mados rūbus modeliuos garsi I. Magnin prekyba. Parodos bilietai gaunami pas Astą Reitnerienę, tel. 460-1790 ir pas Laimą Braune, tel. 968-3010.

(pr.)

ARAS
Dengiamie ir taisomie visų rūšių
STOGŲ.
Su aukštu patyrimu esanti
apdrausti Pats prižiūri darba
ARVYDAS KIELA
737-1717

x Ursulė Astrienė praves margučių drožinėjimo pamokas Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje (4012 S. Archer ave.) šeštadienį, kovo 23 d. Gali lankyti suaugę ir vaikai nemažiau 10 m. amžiaus. Lankytojai prašomi iš anksto užsiregistruoti tel. 523-5523 pas Pat Bakunas ir į pamoką atsiesti pieštuką bei šešis jau nudažytus kiaušinius. Galima pasirinkti rytinę (10-12 val.) arba popietinę (1-3 val.) pamoką. Mokestis — 4,50 dol.

x P. Tamošiūnienė rūpinasi, kad gerai pavyktų Marijonų bendradarbių Cicero skyriaus popietė. Ji bus šį sekmadienį, kovo 17 d., 2 val. po pietų Šv. Antano parapijos salėje. Visi mielai laukiami atsilankant.

x Aleksas Pabrėža, Chicago, Ill., kartu su prenumeratos prašymu atsiuntė auką už kalėdines korteles ir kalendorių ir dar pridėjo 20 dol. dienraščio palaikymui. A. Pabrėžą įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už rūpinimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Atitaisymas. Kovo 12 d., antradienio, laidos paskutinio psl. straipsnyje „Sen. Paul Simon Gage Parke“ priešpaskutinės pastraipos pirmasis sakinytis turėjo taip skambėti: „Išliko taip pat ir Kremliaus kėsinimosi (ne: kėsinosi) per Nikaraguos vyriausybę į Centro Amerikos kraštų laisvę klausimas“. Prieš tai ėjusiam sakinyje užuot žemaitiško „nalabai“ turėjo būti bendrinės lietuvių kalbos žodis „nelabai“.

x Įvairiom progom mūsų mieli skaitytojai atsiuntė aukų po 10 dol.: Teresė Alenskienė, B. Andriukaitis, B. Bagdanskienė, rev. Kęstutis Balčys, Eugene Bartkus, Mr. and Mrs. R. Bielkevičius, Mrs. B. Bildušas, Birutė Bilvaišis, Juozas Briedis, Jonas Budrys, T. Bukaveckas, V. Dailidienė, L. and J. Dainauskas, S. Dargis, Ona Deveikis, Kazys Domarkas, V. Dzenkauskas, Ona Eikinas, M. Gloda, Pranas Gluosnys, Jonas Grigaitis, Stefa Grikenis, Jolanta Hauptman, Natalija Išganaitis, Jurgis Janickas, Povilas Jančauskas, Pranas Janulaitis, Danutė Janutienė, Elena Jasaitienė, Vanda Jautokas, Juozas Jurkus, Juozas Juška, K. Kanaukienė, Ona Kartanas, Felix Kriščiūnas, Juozas Kučiauskas, V. Kulbokienė, Valerija Kundrotienė, Antanas Kuprys, Jonas Labanauškas, Gediminas Lapėnas, Juozas Laučka, V. Lenkevičius, Romas Libus, Vitolis Litvinas, Julia Mack, dr. A. Marckaitis, Kazys Markus, V. Matuzas, Petras Mazaitis, P. Meilus, Victoria Melinis, Mr. and Mrs. S. Mickus, Vladas Mielzlis, Mrs. D. Mikoliūnas, Anatolijus Milūnas, K. Orentaitė, Algirdas Ostis, Vladas Overlingas, J. Paalksnis, Emilija Paškauskas, Monika Pavalkienė, D. Polikaitienė, Jadvyga Poškus, Stasys Povilaitis, Mrs. B. Prapuolenis, Mindaugas Putrimas, V. Radys, S. Radzevičiūtė, Vanda Rees, Jonas Reklaitis, G. Reskevičienė, Vladas Rutkus, Ona Salagubienė, Anna Santackas, Pranas Šapalas, Petras Simanauškas, Bronė Sirvinskas, Janina Skamas, dr. J. Skučas, Mrs. M. Slaby, Albinas Šležas, Mrs. A. Snarskis, Jonas Spurgis, Algirdas Suvaizdis, Jonas Talandis, Stasė Taučytė, Mr. ir Mrs. A. Tumas, Bronius Underys, Juozas Usas, J. Venckus, B. ir B. Vindašiai, D. Zakaras, dr. ir Mrs. R. Zalubas. Visiems tariame nuoširdų aciu.

x Atitaisymas. Kovo 12 d., antradienio, laidos paskutinio psl. straipsnyje „Sen. Paul Simon Gage Parke“ priešpaskutinės pastraipos pirmasis sakinytis turėjo taip skambėti: „Išliko taip pat ir Kremliaus kėsinimosi (ne: kėsinosi) per Nikaraguos vyriausybę į Centro Amerikos kraštų laisvę klausimas“. Prieš tai ėjusiam sakinyje užuot žemaitiško „nalabai“ turėjo būti bendrinės lietuvių kalbos žodis „nelabai“.

x Įvairiom progom mūsų mieli skaitytojai atsiuntė aukų po 10 dol.: Teresė Alenskienė, B. Andriukaitis, B. Bagdanskienė, rev. Kęstutis Balčys, Eugene Bartkus, Mr. and Mrs. R. Bielkevičius, Mrs. B. Bildušas, Birutė Bilvaišis, Juozas Briedis, Jonas Budrys, T. Bukaveckas, V. Dailidienė, L. and J. Dainauskas, S. Dargis, Ona Deveikis, Kazys Domarkas, V. Dzenkauskas, Ona Eikinas, M. Gloda, Pranas Gluosnys, Jonas Grigaitis, Stefa Grikenis, Jolanta Hauptman, Natalija Išganaitis, Jurgis Janickas, Povilas Jančauskas, Pranas Janulaitis, Danutė Janutienė, Elena Jasaitienė, Vanda Jautokas, Juozas Jurkus, Juozas Juška, K. Kanaukienė, Ona Kartanas, Felix Kriščiūnas, Juozas Kučiauskas, V. Kulbokienė, Valerija Kundrotienė, Antanas Kuprys, Jonas Labanauškas, Gediminas Lapėnas, Juozas Laučka, V. Lenkevičius, Romas Libus, Vitolis Litvinas, Julia Mack, dr. A. Marckaitis, Kazys Markus, V. Matuzas, Petras Mazaitis, P. Meilus, Victoria Melinis, Mr. and Mrs. S. Mickus, Vladas Mielzlis, Mrs. D. Mikoliūnas, Anatolijus Milūnas, K. Orentaitė, Algirdas Ostis, Vladas Overlingas, J. Paalksnis, Emilija Paškauskas, Monika Pavalkienė, D. Polikaitienė, Jadvyga Poškus, Stasys Povilaitis, Mrs. B. Prapuolenis, Mindaugas Putrimas, V. Radys, S. Radzevičiūtė, Vanda Rees, Jonas Reklaitis, G. Reskevičienė, Vladas Rutkus, Ona Salagubienė, Anna Santackas, Pranas Šapalas, Petras Simanauškas, Bronė Sirvinskas, Janina Skamas, dr. J. Skučas, Mrs. M. Slaby, Albinas Šležas, Mrs. A. Snarskis, Jonas Spurgis, Algirdas Suvaizdis, Jonas Talandis, Stasė Taučytė, Mr. ir Mrs. A. Tumas, Bronius Underys, Juozas Usas, J. Venckus, B. ir B. Vindašiai, D. Zakaras, dr. ir Mrs. R. Zalubas. Visiems tariame nuoširdų aciu.

x „Aušros“ dr-jos madų paroda su pietumis rengiama 8 m. balandžio mėn. 14 dieną, sekmadienį 12:30 val. p. p. Lexington House Ballroom, 7717 W. 95th St., Hickory Hills, Ill. Parodoje paskutinės mados rūbus modeliuos garsi I. Magnin prekyba. Parodos bilietai gaunami pas Astą Reitnerienę, tel. 460-1790 ir pas Laimą Braune, tel. 968-3010.

(pr.)

x Pavasarij geras laikas pirkti ar parduoti namus. Reikia 1 — 2 ar 4 butų namų. Turiu laukiančius pirkėjus. Prašant, namą veltui įkainuosiu ir susitarus parduosiu. Brokeris P. Zumbakis 778-6916. (sk.)

Lietuvos Vyčių 147-tos kp. St. Petersburg valdybos ir komisijų nariai bei į 4-tą laipsnį pakeltieji vyčiai. I eil. iš k.: A. Paleckis, J. Valauskas, prel. J. Balkūnas, kun. J. Gasiūnas, pirm. A. Kraujalis, sekr. V. Kleivienė, T. Liutkienė.

Nuotr. E. Praninsko

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MAŽASIS NUERNBERGAS

Vakaronė šiuo titulu buvo Jaunimo centre kovo 8 d. Ją suruošė Lietuvių politinių kalinų sąjunga, pradėdama ją iškilmingomis šv. Mišiomis Jėzuitų bažnyčioje už nacių bolševikų kacetuose ir kalėjimuose žuvusių ir mirusių lietuvių politinių kalinų, artimiaus prisimindami neseniai iš mūsų tarpo išsiskyrusius: J. Ivašauską, V. Vaitekūną, G. Puodžiukaitį, kun. St. Ylą, D. Monstavičių ir kitus. Mišias atlaikė ir momentui skirtą pamokslą pasakė kun. Borevičius, S. J., o muzikinę dalį įspūdingai atliko p. p. Momkai, vargonuojant Motekaitiui.

Po Mišių vakaronė buvo tęsiama J. C. kavinėje tema „Mažasis Nuernbergas“. Vakaronę pravedė P. Vaičekauskas, pradžioje pareiškdamas užuojautą Ivašauskieni ir Momkams dėl ką tik mirusio gen. St. majoro J. Ivašausko, L. P. K. Sąjungos valdybos išdinko, kalėjusio ir nacių, ir bolševikų kalėjimuose. Toliau jis pakvietė Dionizą Monstavičių, teisininką, Neumano — Sasso bylos prokurorą, kuris už tai buvo kalintas Sachsenhausen koncentracijos stovykloje, parašė ir apgynė disertaciją apie šį „Mažąjį Nuernbergą“ ir gavo Vokietijos universiteto daktaro laipsnį. Pakvietė paskaitininką J. Dainauską, teisininką, tiesioginį liudininką Neumano — Sasso bylos, kur jis sekretoriavo.

Paskaitininkas labai detaliai supažindino su Neumano — Sasso byla, kuri buvo prieš 50 metų, kurią mes vadiname „Mažuoju Nuernbergu“, nes buvo teisiami naciai, ir apie ją lietuvių visuomenė buvo užmiršusi. 1924 m. Tautų Sąjungos Versalio sutartimi Klaipėdos kraštas buvo priskirtas Lietuvai. Vokiečiai šio jų sustabdymo nuo „Drang nach Osten“ buvo labai nepatenkinti ir nacių mokyklose Vokietijoje apmokytai klaipėdiečiai naciai pradėjo slapta pogrindinį karinį veikimą, vadovaujant Vokietijos konsulatui Klaipėdoje, kad sukilimu vel galėtų prijungti Klaipėdos kraštą prie Vokietijos.

Slaptam pogrindžiui buvo vartojamos nekalbos visuomeninės ir sporto organizacijos, iš kurių jie ėmė šalinti visus nepatikimus asmenis. 1933 m. iš sporto organizacijų pašalino visus žydus. Sistematiškai žvežimais, apgaule ir provokacijomis buvo pradėti gąsdinti visi lietuviai valdininkai, įstaigos ir visuomenė, o apginkluojami patikimieji naciai. Pirmasis nacių sukilimas slaptai Klaipėdos krašte buvo organizuotas ir turėjęs vykti 1934 m. kovo...

Lietuva gavo iš užtenkamai įrodymų (čia ypač daug pasidarbavo D. Monstavičius), Lietuvos Teisingumo ministerija

kariuomenės tribunolo teisme pradėjo bylą. Vokiečių advokatų, gynėjų sutikimu, buvo remiamasi Lietuvos Teisės kodeksu (patys gynėjai nenorėjo Vokietijos Kodekso, nes jis buvo daug griežtesnis). Teisme buvo prisilaikyta visų smulkiausių teismo procedūros ir teisinių detalių. Neumanas (nacių partijos paskirtas vadu sukilime) ir Sasso buvo pagrindiniai sukilimo organizatoriai. Hesas anuo metu Neumana paskyrė nacių vadu Klaipėdos krašte. Darant krates buvo surinkta 40 didelių dėžių ginklų. Jie buvo rasti užslėpti namų palėpėse ir slėptuvėse. Pradedant tardymus, buvo nužudytas Jasutis, kuris daug žinojo apie sukilimą pasirošimus, o kitas liudininkas buvo sužeistas. Į teismą buvo patraukti 122 Klaipėdos žmonės.

Teismas prasidėjo 1933 m. gruodžio 14 d., o 1934 m. kovo 21 d. užšibaigė ir nuteisė 87 asmenis, pripažindamas juos kaltais. 4-turi Jasučio žudikai buvo nutiesti mirties bausme, du iki gyvos galvos, kitiems uždėtos kalėjimų bausmės. Vokietija labai dėl to teismo jaudinosi, ir tuometinė nacių valdžia nutraukė su Lietuva prekybos sutartį, nenupirkta žąsis Lietuva turėjo sunaudoti Lietuvoje, turėdama didoką piniginių nuostolių.

Paskaita buvo labai smulmeniškai paruošta ir buvo išstatyta parodomųjų dokumentų parodėlė. Įdomu buvo matyti knygą lenkų kalba. Atrodo, kad lenkai ta byla domėjosi daugiau negu lietuviai.

Po paskaitos buvo daug paklausimų ir diskusijų. Vakaronė visiems padarė gilų įspūdį. P. Narutis išreškė vakaronės dalyviams ypatingą susirūpinimą ir reikalą, kad šiuo metu ypač reikalinga šį Lietuvos įvykį išreklamuoti amerikietiškoje visuomenėje. Mūsų visi veiksniai tuo turėtų pasirūpinti, čia turėtų dirbti ir PLB, ir VLIKas, ir ALTa. Jei po karo pabaigos paprastai ieškomas ir pageriamas pirmasis žuvis kareivis, tai šiuo metu, kada kalbama apie nacių ir jų teroro sustabdymą, tai yra buvusių karų, kuris buvo laimėtas, tai Lietuva yra pirmasis karys, pradėjęs šiuo Neumano-Sasso bylos teismu, kuris įstojo į kovą prieš nacių ir teisiskai jau tada ją laimėjo, apgindamas ir Lietuvą, ir visas Lietuvos valstybėje gyvenusias mažumas ir kartu visą laisvąjį pasaulį. Šia pastaba vakaronė ir buvo užbaigta.

Gediminas

GEN. S. DIRMANTO MINEJIMAS

Jau praėjo 10 metų, kai 1975 m. sausio 26 d. Chicagoje atsisveikinome su amžinųjų iškeliavusių buvusių nepriklausomos Lietuvos krašto apsaugos ministru, Lietuvos

kariuomenės generolu, profesorium ir inžinierium a. a. Stasiu Dirmantu, kuris savo didžiai prasmingo gyvenimo kelyje paliko gilius pėdas nepriklausomos Lietuvos politinėje, karinėje, mokslo, akademinėje ir švietimo srityje.

Išėjimoje gyvendamas Chicagoje, generolas iki pat savo gyvenimo paskutinės dienos buvo aktyvus LKVS „Ramovės“ Chicago skyriaus, profesorių, lietuvių istorikų bei inžinierių ir kitų draugijų narys, organizacinėje veikloje eidamas vadovaujamas pareigas. Jis buvo kelrodžiui ir visada stovėjo autoritetingų darbuotojų pirmose gretose. Jo tvirtas žodis, didi tėvynės Lietuvos meilė, patriotiškumas, bekompromisinė kova dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo visada buvo uždeganti ir tvirta paskata jaunesniesiems, kas dar ir šiandieną kiekvieno, kuriam teko su šiuo didžiu mūsų tautos sūnumi bendrauti ar organizacine prasme bendradarbiauti, su pagarba yra prisimenama.

Chicago ramovėnų pastangomis vasario 25 d. VI. Simaitis patalpose buvo sukvietas organizacijų, kurioms prof. gen. S. Dirmantas priklausė, atstovų pasitarimas. Jame dalyvavo Lietuvos kūrėjų savanorių sąjungos pirm. plk. J. Švedas, LKVS „Ramovės“ buvęs ilgametis centro valdybos pirm. plk. K. Dabulevičius, LKVS „Ramovės“ Chicago skyriaus pirm. K. Juskaitis ir vicepirm. E. Vengianskas, Šaulių pirm. K. Milkovaitis.

CHICAGOS ŽINIOS

DAUGIAU TARNYBŲ

Chicagoje 1984 m. buvo 61,000 daugiau tarnybas turinčių žmonių, negu 1983 metais. Tačiau Chicago nemažai darbų praranda.

KALBANTI MAŠINA

Louis Alabastro turėjo apopleksiją ir prarado galimybę kalbėti. Tam 32 metų vyrui Hy-nes lignonėje pritaikyta speciali mašina — kompiuteris, kuris, paspaudus atitinkamą mygtuką, išduoda reikiama garsą. Pradžioje jis gali paspausti mygtuką, išduodantį garsą „Hello“. Gali paspausti įvairius mygtukus, išduodančius raidžių garsus, taip sudarant žodžius, kuriuos jis nori pasakyti.

TARNAUTOJŲ PILIETYBĖ

Chicago meras Washingtonas pasirašė naują potvarkį, pagal kurį nebebus klausiami pilietybės ir nuolatinio apsigyvenimo leidimo, norint gauti miesto tarnybas. Šiuo reikalu nebebus palaikoma ryšių su imigracijos įstaigomis. Nuostata pasirašė meras spaudžiamas ispaniškai kalbančiųjų.

JUNGIA 6 MOKYKLAS

Augant švietimo išlaidoms ir mažėjant mokiniams, nuspręsta sujungti šešias katalikų mokyklas Bridgeporte: Mūsų Viešpaties Gimimo, Šv. M. Marijos Nuolatinės Pagalbos, Visų Šventųjų — Sv. Antano, Sv. Dovydo, Nekalto Prasidėjimo ir Sv. Jurgio. Lietuvių Sv. Jurgio parapijį, kur klebonauja kun. Ričardas Bulwith, mokykla taps socialinės tarnybos centru ir susirinkimų būstine. Taip sujungus mokyklas, metinės išlaidos sumažės ketvirčiu milijono dolerių. Mokytojų bus samdoma 28 vietoj iki siol buvusių 56.

PENKI APLEISTI VAIKAI

Namų savininkas su policija įjėgė į vieną apartamentą 4122 W. Wilcox, Chicagoje, rado apleistus penkis vaikus nuo 24 mėnesių iki 5 metų. Jie buvo pliki, susigūžę ant kanapų (tai buvo vienintelis baldas bute), o kambary baissi netvarka. Butas šaltas, nekūrentas. Vaikų motinos Evos Flowers, 36 m., nebuvo namie. Vėliau ji buvo policijos sulaikyta, o vaikai — dvi mergaitės ir trys berniukai — nuvežti į Mt. Sinai ligoninę, o iš čia perimti valdžios globon.

ARKIVYNSKUPIJOS FINANSAI

Mažėjančios investuotos sumos ir padidėjusios apdraudimo dėl žymiai paaukusio vandalizmo mokyklose ir kitur, turėjo neigiamos įtakos į Chicago arkivyskupijos finansus, bet 1984 m. dar pavyko suvesti galus su galais, bet pelnas buvo perpus mažesnis negu 1983 m.

IS ARTI IR TOLI

— A. a. Albinas Lipas vasario 4 d. staiga mirė. Velionis buvo gimęs 1937 m. vasario 17 d. Sao Paulo priemiestyje. Jo tėvai buvo Bronė ir Kazimieras Lipai. Jis su žmona Frida išaugino du sūnus, kurie priklausė skautams, chorui ir tautinių šokių grupei. Jis pats padėkavo šioms visoms organizacijoms, nes buvo labai socialus ir rūpinosi lietuviška veikla.

— A. a. Jonas Adamavičius mirė vasario 8 d. Sao Cajetano ligoninėje Rio de Janeiro. Velionis buvo gimęs 1903 m. kovo 29 d. Kuciūnų km. Seinų apskr. Brazilijoje gyveno nuo 1927 m. Buvo vedęs Mariją Litytę, kuri jau anksčiau mirė. Dirbo transporte Rio de Janeiro mieste. Paskutiniu metu ji prižiūrėjo brolis Balys, sesuo Ona Rutkauskienė ir kiti giminės. Be minėtų, dar liko sesuo Veronika Skurkevičienė Brazilijoje ir sesuo Anelė Krutlienė Šiaurės Amerikoje.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Prezidento R. Reagano inauguracijos proga Washingtonė susitikę „Amerikos Balso“ atstovas VI. Būtenas (dešinėje) ir Jonas Urbanas iš Detroito.